

Høringssvar til Udkast til Strategi for Vores Natur

Nedenfor er oplistet alle høringssvar til Udkast til Strategi for Vores Natur, som er indkommet i perioden 23. september til den 20. oktober 2024.

Alle høringssvar forelægges for Klima-, Energi- og Miljøudvalget til drøftelse med henblik på ændringer, præciseringer og tilføjelser til Strategi for Vores Natur i Fredericia.

I skemaet nedenfor i kolonnen til højre fremgår forvaltningens bemærkninger og eventuelle forslag til handlinger på de indkomne forslag.

Flere høringssvar har givet anledning til ændringer i strategien. Disse ændringer er i skemaet fremhævet med kursiv og understregning af teksten.

Mange høringssvar indeholder forslag til konkrete indsatser og projekter. Strategien beskriver de overordnede mål og principper for arbejdet med naturen i Fredericia, hvorfor de indkomne konkrete forslag ikke indarbejdes direkte i strategien. Efter strategiens vedtagelse skal der hvert år udarbejdes en handleplan med en opstilling af konkrete projekter, som forvaltningen skal arbejde med det følgende år. De indkomne forslag til projekter tages derfor videre med til et bruttokatalog af indkomne forslag til projekter. Ved udarbejdelsen af de årlige handleplaner vil de indkomne forslag til projekter blive vurderet og prioriteret i forhold til strategiens principper og mål.

Et par af høringssvarene indeholder ønsker og bemærkninger til kommunes drift af naturområderne og/eller andre fagområder. Disse forslag bliver videresendt til de ansvarlige.

AFSENDER	HØRINGSSVAR	FORVALTNINGENS BEMÆRKNINGER
Teknisk Udvalg	God sammenhæng med Bosætningsstrategi og Bymidtestrategien – dog bør principperne om bytræer og principperne vedrørende natur ved regnvandsbassiner mm skærpes – så der er 100% kobling til hhv. bymidtestrategien og kommuneplanen mm.	<u>Principperne vedr. bytræer og principperne vedr. hvor meget natur, der skal være i nye lokalplaner, er skærpet i forslaget til strategien, så det er i overensstemmelse med kommuneplanen og bymidtestrategien.</u>
Børne- og Skoleudvalget	De oplyste principper under "Børnene og de unge" er konkrete indsatser, der hører til i de efterfølgende handleplaner for kommunens strategier.	<u>Principperne flyttes fra strategien til de kommende handleplaner.</u>
Kultur- og Idrætsudvalget	Ingen ændringsønsker	
Bosætnings- og Turismeudvalget	Bosætnings- og Turismeudvalget gør opmærksom på, at midler til vedligehold og drift bør følge anlægsprojekterne. Derudover finder Bosætnings- og Turismeudvalget, at skiltning er et meget vigtigt emne, og at værdierne i lokalsamfundene, herunder stier, bør prioriteres ift. hotspots og omtale.	Forvaltningen vil i samråd med lokalsamfundene

		<p>prioritere lokale indsatser i de kommende handleplaner. Der er igangværende fokus på øget skiltning til kommunens oplevelsesmuligheder mm. jf. principperne i "Naturoplevelser".</p>																																																												
<p>Borgermødet 30/9 2024</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="465 408 698 440">Tema i strategien</th> <th data-bbox="698 408 1641 440">Bemærkning / input / forslag til handling</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="465 440 698 488">Generelle, overordnede bemærkninger</td> <td data-bbox="698 440 1641 488">Kommunen burde stå i gågaden og formidle naturstrategien m.m.v for at skabe maksimalt ejerskab</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 488 1641 512">Kommunes overordnede strategi bør være tydeligere i strategien - kan der f.eks. laves et statement.</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 512 1641 536">Det er vigtigt at huske naturen som redskab ift sundhed</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 536 1641 560">Børnene er vigtige naturambassadører</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 560 1641 584">Måske skal vi ikke gøre naturen mere tilgængelig - sige nej til brugere (Fx. Kanoer i Rands Fjord)</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 584 1641 608">Til ovenstående forslag bemærkes: Skelne mellem gående og andre brugere af naturen (gående forstyrrer mindre)</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 608 1641 632">Husk den uorganiserede bruger af naturen</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 632 1641 671">Det er vigtigt, at der er fokus på at lykkes med at få flere fredericianere, der har en psykisk sårbarhed til at være mere tilpas i naturen, og dermed bedre deres trivsel.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="465 671 698 695">Kysten og havet</td> <td data-bbox="698 671 1641 695">Flere faciliteter (toiletter, ophold mv.) ved Ammoniakhavnen og gl. færgeleje til at understøtte dykkermiljø og friluftsture</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 695 1641 719">Etabler stenrev og ålegræs ud for Trelde</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 719 1641 759">Havbrugene ud for Skærbæk og Kolding bør få politisk fokus ift at få dem fjernet mhp. fokus om at reducere næringsstoffer og miljøfremmede stoffer i Lillebælt</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 759 1641 799">Udbringning af husdyrgødning i det nære opland til Rands Fjord er et problem ift. miljøtilstanden i søen og badevandskvaliteten ved Bøgeskov Strand. Forslag om dialog/undersøgelser med lodsejerne i området om at ændre praksis eller at udtage jorde</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 799 1641 839">Forslag om at fokusere på sandtransporten ud for Trelde Sande, da det er et meget dynamisk område, hvor sandtangen/pynten kan bevæge sig mange meter frem og tilbage inden for kort tid. Grundejerne i området er derudover også bekymret for de fremtidige stormes påvirkning af kysten.</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 839 1641 863">Tematisk lokal formidling af de mindre og mere ukendte naturområder</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 863 1641 887">Fri og gratis adgang til off toilet (Snoghøj/gl færgevej)</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 887 1641 911">Flere basisfaciliteter, fx bord og bænke. Gør det muligt at gøre kortvarigt ophold ved kyst + formidling</td> </tr> <tr> <td data-bbox="465 911 698 935">Den lysåbne natur</td> <td data-bbox="698 911 1641 951">Forslag om at skilte med information om biodiversitet, når der laves synlige indsatser (f.eks. når fjernes rynket rose eller japansk pileurt), da det kan være svært at vide, hvorfor et område pludseligt bliver ryddet.</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 951 1641 975">Vær opsøgende på potentiel natur - også i byerne</td> </tr> <tr> <td data-bbox="465 975 698 999">Vandløbene, søerne og ådalene</td> <td data-bbox="698 975 1641 999"></td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 999 1641 1023">Ønske om stier og offentlig adgang flere steder end i dag. Bl.a. langs Erritsø Bæk og Øsdal Bæk</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 1023 1641 1046">Fokus på synergier ift. regnvandshåndtering - mere natur omkring f.eks. regnvandsbassin</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 1046 1641 1070">genslyngning af Erritsø bæk</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 1070 1641 1094">Underføring under Erritsø Engsti</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 1094 1641 1118">Ønske om at dækrester i Øsdal bæk fjernes</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 1118 1641 1142">Mere fokus på at naturen skal have fred. ikke adgang alle steder.</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 1142 1641 1166">bevare den natur vi har - tænk byfortætning i stedet.</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 1166 1641 1190">Sætte minimumskrav til naturområder</td> </tr> <tr> <td data-bbox="465 1190 698 1214">Skovene</td> <td data-bbox="698 1190 1641 1214">Kommunen bør have fokus på at passe på skovenes natur og pleje den herefter</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="698 1214 1641 1238">Kommunen skal understøtte friluftsmulighederne i skovene, herunder cykling</td> </tr> </tbody> </table>	Tema i strategien	Bemærkning / input / forslag til handling	Generelle, overordnede bemærkninger	Kommunen burde stå i gågaden og formidle naturstrategien m.m.v for at skabe maksimalt ejerskab		Kommunes overordnede strategi bør være tydeligere i strategien - kan der f.eks. laves et statement.		Det er vigtigt at huske naturen som redskab ift sundhed		Børnene er vigtige naturambassadører		Måske skal vi ikke gøre naturen mere tilgængelig - sige nej til brugere (Fx. Kanoer i Rands Fjord)		Til ovenstående forslag bemærkes: Skelne mellem gående og andre brugere af naturen (gående forstyrrer mindre)		Husk den uorganiserede bruger af naturen		Det er vigtigt, at der er fokus på at lykkes med at få flere fredericianere, der har en psykisk sårbarhed til at være mere tilpas i naturen, og dermed bedre deres trivsel.	Kysten og havet	Flere faciliteter (toiletter, ophold mv.) ved Ammoniakhavnen og gl. færgeleje til at understøtte dykkermiljø og friluftsture		Etabler stenrev og ålegræs ud for Trelde		Havbrugene ud for Skærbæk og Kolding bør få politisk fokus ift at få dem fjernet mhp. fokus om at reducere næringsstoffer og miljøfremmede stoffer i Lillebælt		Udbringning af husdyrgødning i det nære opland til Rands Fjord er et problem ift. miljøtilstanden i søen og badevandskvaliteten ved Bøgeskov Strand. Forslag om dialog/undersøgelser med lodsejerne i området om at ændre praksis eller at udtage jorde		Forslag om at fokusere på sandtransporten ud for Trelde Sande, da det er et meget dynamisk område, hvor sandtangen/pynten kan bevæge sig mange meter frem og tilbage inden for kort tid. Grundejerne i området er derudover også bekymret for de fremtidige stormes påvirkning af kysten.		Tematisk lokal formidling af de mindre og mere ukendte naturområder		Fri og gratis adgang til off toilet (Snoghøj/gl færgevej)		Flere basisfaciliteter, fx bord og bænke. Gør det muligt at gøre kortvarigt ophold ved kyst + formidling	Den lysåbne natur	Forslag om at skilte med information om biodiversitet, når der laves synlige indsatser (f.eks. når fjernes rynket rose eller japansk pileurt), da det kan være svært at vide, hvorfor et område pludseligt bliver ryddet.		Vær opsøgende på potentiel natur - også i byerne	Vandløbene, søerne og ådalene			Ønske om stier og offentlig adgang flere steder end i dag. Bl.a. langs Erritsø Bæk og Øsdal Bæk		Fokus på synergier ift. regnvandshåndtering - mere natur omkring f.eks. regnvandsbassin		genslyngning af Erritsø bæk		Underføring under Erritsø Engsti		Ønske om at dækrester i Øsdal bæk fjernes		Mere fokus på at naturen skal have fred. ikke adgang alle steder.		bevare den natur vi har - tænk byfortætning i stedet.		Sætte minimumskrav til naturområder	Skovene	Kommunen bør have fokus på at passe på skovenes natur og pleje den herefter		Kommunen skal understøtte friluftsmulighederne i skovene, herunder cykling	<p>På borgermødet bidrog deltagerne med en række synspunkter og forslag, som blev noteret i forbindelse med dialog og gruppevise drøftelser mellem forvaltningen og mødedeltagerne. De indsamlede bemærkninger er ikke adresseret eller behandlet én for én, men indgår samlet som en del af høringsmaterialet.</p> <p>Noterne fra borgermødet er i resumeret form sendt til deltagerne efter mødet for at give mulighed for at vurdere evt. behov for at indsende skriftligt hørings svar.</p> <p>Udvalgte overordnede, gennemgående eller gentagne synspunkter og indsigter fra borgermødet behandles nedenfor.</p> <p>Flere deltagere ved borgermødet gav udtryk for bekymring for øget "tryk på" og "brug af" naturen og efterlyste mere fokus på beskyttelse af naturen. Forvaltningen bemærker her til, at dét at sikre balance mellem beskyttelse og benyttelse af naturen netop er ét af strategiens vigtigste formål. Dette</p>
Tema i strategien	Bemærkning / input / forslag til handling																																																													
Generelle, overordnede bemærkninger	Kommunen burde stå i gågaden og formidle naturstrategien m.m.v for at skabe maksimalt ejerskab																																																													
	Kommunes overordnede strategi bør være tydeligere i strategien - kan der f.eks. laves et statement.																																																													
	Det er vigtigt at huske naturen som redskab ift sundhed																																																													
	Børnene er vigtige naturambassadører																																																													
	Måske skal vi ikke gøre naturen mere tilgængelig - sige nej til brugere (Fx. Kanoer i Rands Fjord)																																																													
	Til ovenstående forslag bemærkes: Skelne mellem gående og andre brugere af naturen (gående forstyrrer mindre)																																																													
	Husk den uorganiserede bruger af naturen																																																													
	Det er vigtigt, at der er fokus på at lykkes med at få flere fredericianere, der har en psykisk sårbarhed til at være mere tilpas i naturen, og dermed bedre deres trivsel.																																																													
Kysten og havet	Flere faciliteter (toiletter, ophold mv.) ved Ammoniakhavnen og gl. færgeleje til at understøtte dykkermiljø og friluftsture																																																													
	Etabler stenrev og ålegræs ud for Trelde																																																													
	Havbrugene ud for Skærbæk og Kolding bør få politisk fokus ift at få dem fjernet mhp. fokus om at reducere næringsstoffer og miljøfremmede stoffer i Lillebælt																																																													
	Udbringning af husdyrgødning i det nære opland til Rands Fjord er et problem ift. miljøtilstanden i søen og badevandskvaliteten ved Bøgeskov Strand. Forslag om dialog/undersøgelser med lodsejerne i området om at ændre praksis eller at udtage jorde																																																													
	Forslag om at fokusere på sandtransporten ud for Trelde Sande, da det er et meget dynamisk område, hvor sandtangen/pynten kan bevæge sig mange meter frem og tilbage inden for kort tid. Grundejerne i området er derudover også bekymret for de fremtidige stormes påvirkning af kysten.																																																													
	Tematisk lokal formidling af de mindre og mere ukendte naturområder																																																													
	Fri og gratis adgang til off toilet (Snoghøj/gl færgevej)																																																													
	Flere basisfaciliteter, fx bord og bænke. Gør det muligt at gøre kortvarigt ophold ved kyst + formidling																																																													
Den lysåbne natur	Forslag om at skilte med information om biodiversitet, når der laves synlige indsatser (f.eks. når fjernes rynket rose eller japansk pileurt), da det kan være svært at vide, hvorfor et område pludseligt bliver ryddet.																																																													
	Vær opsøgende på potentiel natur - også i byerne																																																													
Vandløbene, søerne og ådalene																																																														
	Ønske om stier og offentlig adgang flere steder end i dag. Bl.a. langs Erritsø Bæk og Øsdal Bæk																																																													
	Fokus på synergier ift. regnvandshåndtering - mere natur omkring f.eks. regnvandsbassin																																																													
	genslyngning af Erritsø bæk																																																													
	Underføring under Erritsø Engsti																																																													
	Ønske om at dækrester i Øsdal bæk fjernes																																																													
	Mere fokus på at naturen skal have fred. ikke adgang alle steder.																																																													
	bevare den natur vi har - tænk byfortætning i stedet.																																																													
	Sætte minimumskrav til naturområder																																																													
Skovene	Kommunen bør have fokus på at passe på skovenes natur og pleje den herefter																																																													
	Kommunen skal understøtte friluftsmulighederne i skovene, herunder cykling																																																													

	<table border="1"> <tr> <td>Byernes natur</td> <td>Stil højere krav i planlægningen om mere natur og højere kvalitet i den natur der omgiver vores bolig og erhvervsområder</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Naturen kæmper med mange andre interesser om pladsen i byerne og specielt i bymidten er der en tendens til at "nøjes" med volden</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Liv i byen er ikke kun mennesker og aktiviteter - det er også flora og fauna</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Det er ikke kun trafik der kan være til gavn for detailhandlen - naturen kan også</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Naturen kan være med til at variere oplevelsen i byen og gøre det mere attraktivt</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Opfordr haveejere og virksomheder til at lægge deres arealer om til natur. Virksomheder skal forpligtes, når de køber jord / sætte krav til dem</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Tag dialog om natur alle steder: Skoler, arbejdspladser, haveforeninger... Haveforeninger kan bidrage med åbne vilde have-events, Man kan etablere et kursus i aftenskoleregion: "Gå til have". Kringsminde kunne være et samlingssted for netværk om natur; Bytte hjemmehørende planter</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Skabe fællesskab om natur hos private haveejere/grundejere</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Beboerforeninger engageres</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Inviter alle grundejerforeninger til en snak om muligheder for mere natur og vejledning til vedligeholdet</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Opfordre alle foreninger til at tænke biodiversitet i deres fremtidsstrategier (Danmarks Jægerforbund's medlemmer laver natur hos lodsejere (sår frø og planter træer)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ved udstykninger skal der sættes krav om vilde fællesarealer</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Vær obs på, at gamle vejtræer ikke fældes</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Husk en grøn korridor omkring Skærbæk by</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Gangsti fra Østerby til kysten.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Fugletårn ved Kirken i Bredstrup</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Tempo (bilernes hastighed) ned i centrum (reducer støj)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Sivegader, mindre trafik, mindre støj</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Volden er unik, lav hotspots på volden, gør det tilgængeligt og let at finde (ruter / stier)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Obs på vedligehold af stier (specielt ved regn) sikre tilgængelighed.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Regnvand som ressource, brug det i byen til at lave åer og søer (naturoplevelser)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Fokus på løse hunde</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Græsflader omdannes til vild med vilje (Både i centrum, volden og i industriområderne (TTC))</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Hyggekrede i midtbyen hvor man kan "være alene". Afskærmning i naturlige materialer fx kvashegn</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Grejbank med fx måtter til at sidde på.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Bynært shelter, fx Øster strand</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Sammenbinding mellem naturområder og hotspots med gode stier</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Begrønning langs facader</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Gå efter de lavt hængende frugter, de små, billige og ligetil projekter.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Giv borgerne kompetancen til at gøre noget selv. (forhaver, taghaver og baghaver på egen matrikel) Skab ejerskab.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Mere vild med vilje på volden</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Gør Kastellet vild, mindre klippet græs.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Skal et amfiteater på Aksel Torv med en ny vold.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Skal vjerskab</td> </tr> </table>	Byernes natur	Stil højere krav i planlægningen om mere natur og højere kvalitet i den natur der omgiver vores bolig og erhvervsområder		Naturen kæmper med mange andre interesser om pladsen i byerne og specielt i bymidten er der en tendens til at "nøjes" med volden		Liv i byen er ikke kun mennesker og aktiviteter - det er også flora og fauna		Det er ikke kun trafik der kan være til gavn for detailhandlen - naturen kan også		Naturen kan være med til at variere oplevelsen i byen og gøre det mere attraktivt		Opfordr haveejere og virksomheder til at lægge deres arealer om til natur. Virksomheder skal forpligtes, når de køber jord / sætte krav til dem		Tag dialog om natur alle steder: Skoler, arbejdspladser, haveforeninger... Haveforeninger kan bidrage med åbne vilde have-events, Man kan etablere et kursus i aftenskoleregion: "Gå til have". Kringsminde kunne være et samlingssted for netværk om natur; Bytte hjemmehørende planter		Skabe fællesskab om natur hos private haveejere/grundejere		Beboerforeninger engageres		Inviter alle grundejerforeninger til en snak om muligheder for mere natur og vejledning til vedligeholdet		Opfordre alle foreninger til at tænke biodiversitet i deres fremtidsstrategier (Danmarks Jægerforbund's medlemmer laver natur hos lodsejere (sår frø og planter træer)		Ved udstykninger skal der sættes krav om vilde fællesarealer		Vær obs på, at gamle vejtræer ikke fældes		Husk en grøn korridor omkring Skærbæk by		Gangsti fra Østerby til kysten.		Fugletårn ved Kirken i Bredstrup		Tempo (bilernes hastighed) ned i centrum (reducer støj)		Sivegader, mindre trafik, mindre støj		Volden er unik, lav hotspots på volden, gør det tilgængeligt og let at finde (ruter / stier)		Obs på vedligehold af stier (specielt ved regn) sikre tilgængelighed.		Regnvand som ressource, brug det i byen til at lave åer og søer (naturoplevelser)		Fokus på løse hunde		Græsflader omdannes til vild med vilje (Både i centrum, volden og i industriområderne (TTC))		Hyggekrede i midtbyen hvor man kan "være alene". Afskærmning i naturlige materialer fx kvashegn		Grejbank med fx måtter til at sidde på.		Bynært shelter, fx Øster strand		Sammenbinding mellem naturområder og hotspots med gode stier		Begrønning langs facader		Gå efter de lavt hængende frugter, de små, billige og ligetil projekter.		Giv borgerne kompetancen til at gøre noget selv. (forhaver, taghaver og baghaver på egen matrikel) Skab ejerskab.		Mere vild med vilje på volden		Gør Kastellet vild, mindre klippet græs.		Skal et amfiteater på Aksel Torv med en ny vold.		Skal vjerskab	<p>hensyn er således allerede søgt afbalanceret i hørings-udkastet.</p> <p>Flere input på borgermødet handlede om ønsker om og forslag til formidling. Forvaltningen bemærker, at formidling er et væsentligt aspekt i afsnittene om "Naturoplevelser" og "Vild Variation og Formidling".</p> <p>De mange forslag til projekter og indsatser, som deltagerne bidrog med på borgermødet, vil blive overført til bruttokataloget, der ligger til grund for udarbejdelse af årlige handleplaner med prioriterede indsatser og projekter. Desuden vil ideer og projekter som ikke vedrører naturområdet blive videregivet til de respektive afdelinger.</p> <p>Samskabelse med diverse foreninger og lokalsamfund søges øget og understøttet via bl.a. Naturråd og Landsbyforum.</p> <p>Fokus for hotspot-områderne, herunder Volden, fremgår i øvrigt af udkastet.</p>
Byernes natur	Stil højere krav i planlægningen om mere natur og højere kvalitet i den natur der omgiver vores bolig og erhvervsområder																																																																					
	Naturen kæmper med mange andre interesser om pladsen i byerne og specielt i bymidten er der en tendens til at "nøjes" med volden																																																																					
	Liv i byen er ikke kun mennesker og aktiviteter - det er også flora og fauna																																																																					
	Det er ikke kun trafik der kan være til gavn for detailhandlen - naturen kan også																																																																					
	Naturen kan være med til at variere oplevelsen i byen og gøre det mere attraktivt																																																																					
	Opfordr haveejere og virksomheder til at lægge deres arealer om til natur. Virksomheder skal forpligtes, når de køber jord / sætte krav til dem																																																																					
	Tag dialog om natur alle steder: Skoler, arbejdspladser, haveforeninger... Haveforeninger kan bidrage med åbne vilde have-events, Man kan etablere et kursus i aftenskoleregion: "Gå til have". Kringsminde kunne være et samlingssted for netværk om natur; Bytte hjemmehørende planter																																																																					
	Skabe fællesskab om natur hos private haveejere/grundejere																																																																					
	Beboerforeninger engageres																																																																					
	Inviter alle grundejerforeninger til en snak om muligheder for mere natur og vejledning til vedligeholdet																																																																					
	Opfordre alle foreninger til at tænke biodiversitet i deres fremtidsstrategier (Danmarks Jægerforbund's medlemmer laver natur hos lodsejere (sår frø og planter træer)																																																																					
	Ved udstykninger skal der sættes krav om vilde fællesarealer																																																																					
	Vær obs på, at gamle vejtræer ikke fældes																																																																					
	Husk en grøn korridor omkring Skærbæk by																																																																					
	Gangsti fra Østerby til kysten.																																																																					
	Fugletårn ved Kirken i Bredstrup																																																																					
	Tempo (bilernes hastighed) ned i centrum (reducer støj)																																																																					
	Sivegader, mindre trafik, mindre støj																																																																					
	Volden er unik, lav hotspots på volden, gør det tilgængeligt og let at finde (ruter / stier)																																																																					
	Obs på vedligehold af stier (specielt ved regn) sikre tilgængelighed.																																																																					
	Regnvand som ressource, brug det i byen til at lave åer og søer (naturoplevelser)																																																																					
	Fokus på løse hunde																																																																					
	Græsflader omdannes til vild med vilje (Både i centrum, volden og i industriområderne (TTC))																																																																					
	Hyggekrede i midtbyen hvor man kan "være alene". Afskærmning i naturlige materialer fx kvashegn																																																																					
	Grejbank med fx måtter til at sidde på.																																																																					
	Bynært shelter, fx Øster strand																																																																					
	Sammenbinding mellem naturområder og hotspots med gode stier																																																																					
	Begrønning langs facader																																																																					
	Gå efter de lavt hængende frugter, de små, billige og ligetil projekter.																																																																					
	Giv borgerne kompetancen til at gøre noget selv. (forhaver, taghaver og baghaver på egen matrikel) Skab ejerskab.																																																																					
	Mere vild med vilje på volden																																																																					
	Gør Kastellet vild, mindre klippet græs.																																																																					
	Skal et amfiteater på Aksel Torv med en ny vold.																																																																					
	Skal vjerskab																																																																					

	<p>Naturoplevelser og hotspots</p> <p>Overvej om ringstrukturens grønne kiler er realistiske ift. industri og bebyggelse. Drop evt. nogle af kilerne og læg kræfterne i de områder der har potentiale</p> <p>Ønske om flere guidede naturoplevelser - behov for flere naturguider</p> <p>Genoptag projekt 5.15 fra den gamle naturplan - Grøn kile fra Randal Skov til Egum Skov/Rands Fjord</p> <p>Generel positivitet omkring udvikling af Hannerupanlægget. Der foreslås bl.a. grejbank og nævnes at området skal invitere til ophold og oplevelse for alle. Det er ekstremt vigtigt for mange, at planerne kun angår området nedenfor skoven - og altså ikke selve skoven, som opleves som maksimalt presset i forvejen.</p> <p>Hannerupanlæggets udviklingsplan kunne bygge videre på ideen bag den forstbotaniske have med endnu flere plantearter</p> <p>Bekymring for at for meget fokus på oplevelser, branding og "salg" af byen sker på bekostning af natur og dyreliv</p> <p>Nogle steder kan adgang til naturen være svær fordi det er privatejet</p> <p>Kommunen kan/bør søge midler fx hos Realdania til shelters o.lign.</p> <p>Kyststien bør fortsættes langs stranden ind til lystbådehavnen</p> <p>Kommunen skal definere mere skarpt hvad vi reelt mener med benyttelse vs. beskyttelse. Det savnes at vi er mere konkrete på hvordan vi reelt sikrer beskyttelsen</p> <p>Kan Kongstedsøerne blive hotspot?</p> <p>Folk skal have et forhold til naturen for at se værdi/vigtighed i at beskytte den. Derfor er tilgængelige naturoplevelser til en vis grad også en måde at sikre beskyttelse på den lange bane.</p> <p>Pas på med for mange faciliteter i naturen</p> <p>Klimavandsstrategi skal være med åbne vandløb fremfor lukkede/nedgravede løsninger + regnvandssøer skal være mindre dybe og have større overfladeareal i stedet</p> <p>Kommunens sydlige område v. nederste grønne kile har stort potentiale for mere natur via biodiversitet, permakultur og lysåben natur</p> <p>Fokus på at vedligeholde stier - fx nævnes en sti ved Rands Fjord som værende i dårlig stand</p> <p>Det ønskes at vi er mere konkrete omkring hvor stiforbindelser og naturområder kunne kobles sammen</p> <p>Opmærksomhedspunkt: Folkekirken er en af landets største jordejere. Kan natur og stier nogle steder realiseres i samarbejde med den?</p> <p>Der savnes flere ord på hvordan vi kan og vil understøtte sundhed og mental trivsel</p> <p>Arbejd på naturforståelse. Fx aftenskolekurser på Kringsminde. Husk formidling til flere aldersgrupper - heriblandt også voksne uden børn (eller med store børn), som har mulighed for at prioritere tiden.</p> <p>Arbejd på at forbedre stemningen mellem forskellige brugergrupper i skoven. Særligt konflikter mellem MTB-cyklister og fodgængere. Det foreslås at man laver en formidlingskampagne målrettet cyklister og evt. formidler god skik og adfældsregler til lokale MTB-klubber</p> <p>Der kunne skabes en bedre forbindelse mellem Kongsted, Taulov og Skærbæk</p> <p>Projektide: etablering af ledeblokke vd Trelde Næs</p> <p>Der udtrykkes forhåbning og tro på, at stier kan skabes i positivt samarbejde med private jordejere</p> <p>Det italesættes modsat, at stier gennem privat jord kan modstride lodsejeres interesser og mulighed for at udleje til fx jagt</p> <p>Hannerup Skov mangler formidling om naturen/oplevelser i form af skilte/tavler</p> <p>Ønske om mere fokus på beskyttelse fremfor benyttelse</p> <p>Ønske om mere sammenhæng mellem naturområderne - fx via sti- og ruteforbindelser til både vandring og cykling (Rands Fjord nævnes som eksempel, hvor Vejle siden har god sammenhængende rute, mens fjorden kun kan opleves punktvis på Fredericia-siden.</p> <p>Husk den almindelige "stille" bruger, som bare går ture i naturen - men ikke råber op om sine behov/interesser gennem organisationer og foreninger</p> <p>Ønske om grejbank og evt. toiletfaciliteter ved Hannerup shelters</p> <p>Flere steder som fx Hannerup Skov er natur og dyreliv mere presset end godt er pga. menneskelig aktivitet</p> <p>Der foreslås dialog med Den Danske Naturfond, hvis det ikke allerede sker</p> <p>Gudsøvig, Studsdal og Erritsø mose nævnes også som områder der bør skånes for yderligere aktivitet</p> <p>Overvej om Hagenør skal være et hotspot, da der allerede kommer mange her</p> <p>Ønske om afskærmning ved bålplads ved sundhedshuset. Læhegn eller overdækning</p> <p>Lad være med at slå Volden</p> <p>Sæt fugletårn på kirkens jord</p>	
<p>Danmarks Naturfredningsforenings</p>	<p>Helt overordnet og principielt: Giv naturen ro og plads</p>	<p>Prioritering af naturen på naturens præmisser og for</p>

<p>lokalfdeling for Fredericia V/Formand Jens Aamand Kristensen</p>	<p>Sikring af menneskelig adgang er langt fra altid til gavn for naturen. I en lille kommune som Fredericia, hvor menneskelig aktivitet og arealudnyttelse allerede fylder så meget, er det bydende nødvendigt at begynde at anlægge et andet fokus.</p> <p>Et fokus hvor der skabes plads til mere natur for naturens egen skyld og hvor den ikke skal udfylde et menneskeligt nytteformål. Nye aktiviteter bør derfor fokuseres andre steder end i de værdifulde naturområder der er tilbage i Fredericia kommune.</p> <p>Det er samtidigt vigtigt at der i den kommunale planlægning sikres arealer til større sammenhængende naturområder i tilknytning til de allerede eksisterende naturområder. Alle videnskabelige undersøgelser viser at naturen har brug for store sammenhængende arealer. I en kommune som Fredericia som er gennemskåret af store infrastrukturenlæg, som rummer nogle af de største og hurtigst voksende erhvervsområder og som har en tæt befolkning med mange særinteresser er det særligt vanskeligt at skabe og fastholde større sammenhængende naturarealer hvor naturen har førsteret. Det er derfor vigtigt at det prioriteres behård på at skabe disse sammenhænge.</p> <p>Kort sagt: GIV NATUREN PLADS OG RO. - OG PRIORITER DET BENHÅRDT.</p> <p>Det er afgørende betydning, hvis biodiversitetskrisen skal vendes og der skal sikres reelle naturværdier i Fredericia Kommune.</p> <p>Naturen må ikke gøres til en slags "Fårup Sommerland" til gavn for oplevelses-industrien, hvor brugerønsker om terræn faciliteter til sportsudøvelse, madpakkehuse, stier mm. fylder mere end hensynet til naturen. Naturen kommer let til blot at udgøre en grøn kulisser for menneskelig udfoldelse. Hvilket udpiner naturen. Langsomt men sikkert.</p> <p>Tag hensyn til den stille bruger af naturen: Friluftsrådet gennemførte i 2022 en undersøgelse af danskernes ønsker og brug af naturen. Af den rapport fremgår det at: "... Adspurgt om, hvor enig eller uenig, man er i at "vi skal være bedre til at tage hensyn til naturen, når vi er i skoven eller det åbne land" er hele 87 % enige eller meget enige.</p> <p>Højest på listen over de problemer, folk møder i naturen, er cyklistere eller mountainbikere, hunde og deres ejere, andre naturgæster til fods og motoriseret færdsel. ..." Ligeledes angiver en stor del, at de kan finde for mange faciliteter i landskabet forstyrrende for naturoplevelsen.</p> <p>Rigtig mange mennesker færdes til dagligt i Fredericias naturområder. De bruger naturen til at finde mental ro, få frisk luft og mærke årstidernes skiften. Langt størstedelen af de mennesker er ikke organiseret. Det er den stille bruger af naturen. Og de råber ikke højt – ligesom mange af de organiserede brugere gør det. De er der bare – og naturen er en vigtig del af deres liv. Det er derfor vigtigt, at der tages store hensyn til den gruppe. Deres vilkår må ikke kompromitteres af de mere organiserede brugere, som plejer særskilte enkelt-interesser. Heller ikke selvom den type bruger ikke er opmærksomme på kommunale strategiprocesser, høringsfrister og borgermøder.</p> <p>Grund til bekymring...</p>	<p>naturens egen skyld er vigtig, og sikring af balance mellem beskyttelse og benyttelse af naturen er ét af strategiens vigtigste formål. Dette hensyn er søgt afbalanceret i udkastet – og fremgår også af beskrivelsen af ringstruktur og de enkelte temaer.</p> <p>Ift. skovenes pleje er der fokus på flersidig skovpleje - uanset indtjening fra hugst – jf. den politiske gennemgang af temaerne i strategien.</p> <p><u>Aspektet omkring medfinansiering af faciliteter skærpes i afsnittet om "Skovene", således at princippet om finansiering hænger sammen med princippet om, at hugsten altid er mindre end tilvæksten.</u></p> <p>Bekymringspunktet om sejladslads i Rands Fjord og Spang Å indgår i bruttokataloget.</p>
---	---	--

	<p>Det ansporer til bekymring når vi i Naturstrategien kan læse, at man har tænkt sig at lade kommerciel drift af skovene finansiere friluftfaciliteterne i kommunen. Vi vil foreslå, at de kommunale skove som udgangspunkt udlægges til urørt skov – og at der skrues ned for facilitetsdelen.</p> <p>Vi finder det samtidigt bekymrende når der i strategien tales om kano/kajak sejlads på Rands Fjord og i Spang Å. Rands Fjord er fredet. Af fredningsbestemmelserne fremgår det at sejlads i dele af Rands Fjord er forbudt i fuglenes yngletid. Ved at åbne op for mere eller mindre organiseret sejlads med kano og kajaker vil der være en meget stor sandsynlighed for at disse begrænsninger bliver overtrådt til skade for fuglelivet i Rands Fjord. Hertil kommer at Spang Å er et relativt lille vandløb. Sejlads på Spang å i efteråret og vinteren vil med stor sandsynlighed beskadige ørredernes gydebanks. Samlet set finder vi derfor at planerne om kano- og kajaksejlads på Rands Fjord og i Spang Å bør droppes.</p> <p>Gode takter...</p> <p>Når alt dette er sagt, finder jeg det positivt, at man ønsker at fortsætte den linje der er lagt omkring byens natur og alle de gode formidlingsaktiviteter, der finder sted.</p> <p>Mange af intentionerne i strategien er gode. Men der skal skarp prioritering og handling bag. – Og det betyder, at man skal være i stand til reelt at vægte beskyttelse over benyttelse, hver gang der skal træffes beslutninger.</p>	<p>Ad Naturfredningsforeningen afsluttende opfordring til skarp prioritering og handling, samt bevidst vægtning af beskyttelse i forhold til benyttelse, hver gang der træffes beslutninger:</p> <p>Dette påhviler og varetages løbende af de respektive fagudvalg og beslutningstagere,</p>
<p>Hanne Ladegaard Jensen Rolf Jensen Trelde Næsvej 178 7000 Fredericia</p>	<p>Vi har et par bemærkninger i Fredericia Kommunes Naturplan:</p> <p>Udgangspunktet må ikke være så meget natur som muligt på bekostning af alt andet.</p> <p>Natur/biodiversitet i grø er og vejkanter:</p> <p>Udgangspunktet mht grø er og vejkanter må være, at formålet for grø er og vejkanter ikke bliver sidesat, der ud over kan der laves meget varieret og spændende.</p> <p>Følgende er vigtig:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Af hensyn i vejassen og dennes vedligehold er det meget vigtigt og essentielt, at grø en er velfungerende og kan dræne vejassen. Alt andet er u hensigtsmæssigt og tåbeligt dyrt. - Oprensning af grø er på f. eks. Trelde Næsvej er så sporadisk, at der står ask på over 2 meter i højden ved og i grø en. Altså bliver grø og vejkasse ikke vedligeholdt re digt. De e giver ikke specielt mere eller bedre natur. - Vejraba en fungerer i mange lfælde som fortovej på de nu ret befærdede veje uden for byskiltet. Det er vigtigt, at raba en også bliver holdt, altså slået i forhold i færdslen. - Vejraba en hæver sig helt naturligt med den, hvilket medfører, at der skal laves regelmæssige ltag for at vandet kan rende fra vejen og uhindret i grø en. - Der kørte dlidere en lastbil med "skrubesnegl" på vejrabane, i Trelde har vi manglet denne i flere år. - Biodiversitet er for så vidt fint, uønsket og unødvendig spredning af vanskeligt ukrudt er ikke fint. Der må gerne tages hensyn i landbrug og hestehold ved planlægning af rabatslåning, her hentydes f.eks. i de alt for gode vilkår, eng- og vårbrandbæger har ha i så lang d også langs vejene, at eng- og vårbrandbæger er blevet et problem ikke bare for dyrkningsforhold, men også for grundvandet. - Fredericia Kommunes "marker" med brandbæger, f.eks. ved siden af Genbrugsstationen på Nordre Kobbelvej, er ikke acceptable. <p>Mere natur og adgang på "ubenyede græsarealer og lignende" m.m.:</p> <p>Som udgangspunkt skal man gå lidt forsigtigt med at definere egne dogmer og forventninger på anden mands jord, uanset hvem denne anden mand og en selv er.</p>	<p>Bemærkningerne om grøfter og rabatter samt biodiversitet generelt vurderes at sigte mod infrastrukturprojektet, der netop balancerer naturværdier og benyttelsen/veje og stiers beskaffenhed. Derfor har dette også fokus i både driften og i relation til prioriteringen af indsatserne.</p> <p>I forhold til "Kysten og Havet" har kommunen stor fokus på at klapning i videst muligt omfang undgås, og at havets tilstand generelt forbedres.</p> <p>Det er ikke muligt at lave bølgebrydere ud for Trelde Næs langs Lillebælt, grundet at Fredningen af Treldeskovene sikrer fri dynamik langs Lillebælt, men det kan måske være muligt andre steder.</p> <p>Udfordringen med adgang langs kysterne indgår i brutto-kataloget.</p>

	<p>Frivillighed er det bedste udgangspunkt. Når f.eks. grundejerforeninger og virksomheder kan have store arealer lagt ud i græs og intet andet, kan det både skyldes, at det netop er det ønskede, eller at usikkerheden ved at gøre noget andet er for stor.</p> <p>Der er en frygt for at blive fanget i tiltag og udgiften til dette, fordi frivilligheden og egenbestemmelsen ikke har ry for at være særlig agtet i den offentlige administration. Vil man fra kommunal side samarbejde eller rådgive på andres arealer, og vil man gerne skubbe på i bestemte retninger på andres arealer, er det meget vigtigt at komme med den nødvendige respekt og erkendelse af ejernes frygt for at miste ejendomsretten. Det er ikke fremmede for ret meget, at der f.eks. i planlægningen af et stiprojekt meget tidligt udtales, at man bare eksproprierer sig frem. Det huskes, og gode muligheder bliver ikke mulige.</p> <p>Kysten og havet: Total ophør af slamdumpning ud for Trelde Næs bør have meget stor prioritet! Anlæg af stenrev og ålegræs må meget gerne være mange steder. – Foregår der stadig stenfiskeri? Bølgebrydere ved udsatte kyststrækninger ville være en god ide, især hvis man ønsker mulighed for færdsel på stranden hele vejen rundt om Trelde Næs.</p> <p>Skovene: Opmærksomheden henledes på artikel i "Skovdyrkeren" nr 97, september 2024: "Rewilding risikerer at skade Danmarks biodiversitet" Forfatteren, Bent Odgaard, er ikke en hvem som helst, og der kommer flere og flere henslinger som denne, at vi måske ser lidt for mange glansbilleder i stedet for at tage udgangspunkt i netop det lokale og især huske at få bredden og omtanken med. Opmærksomheden skal også henledes på Fredericia Kommunes optælling af orkidéer i Trelde Skov, at man forhåbentlig er fuldt klar over, at orkidéerne skranter de steder, skoven ikke dyrkes og derved bliver mørk.</p> <p>Kringsminde: Med den gennemgående meget svingende administrative opmærksomhed og prioritering af Kringsminde kan man blive bekymret for, at Kringsminde i en vision bliver dømt til at skulle løse mere, end der er belæg for og kapacitet til. Udgangspunktet for Kringsminde må være den frivillige medhjælperkreds, som Kringsminde ikke kan fungere uden. Blomstrer de frivillige og skolearbejdet, blomstrer Kringsminde.</p>	<p>I forhold til "Skovene" så er det netop planlagt, at der skal laves plejeplan for Treldeskovene, der også vil indeholde forhold omkring orkidéer – når fredningen er en realitet.</p> <p>I forhold til Kringsminde, så vil betragtningerne blive forelagt projektgruppen herfor.</p>
<p>Anton Vestergaard</p>	<p>Flersidig skovdrift Glem ikke at pleje Skovene: Produktion af træ er et særdeles vigtigt formål med skovdrift. Træ er verdens mest værdifulde naturlige byggemateriale. I træet lagres CO₂ og forbliver lagret så længe huse, møbler m.v. bevares. Nye træer vokser op og lagrer mere CO₂. Det træ, som vi ikke selv producerer i Danmark, må vi hente i andre lande, og her belaster den lange transport CO₂ regnskab. Skovens publikum er ikke modstandere af synet af f.eks. tømmer eller egekævlere, der ligger i vejsiden til afhentning, til nytte og til glæde. Dette viste den store landsdækkende publikumsundersøgelse "Projekt Skov og Folk" med tydelighed. Når huset er bygget, egetræsgulvet er lagt og smukke træmøbler sat på plads, for at virke i mange år, er en del af danskernes naturlige bevidsthed.</p>	<p>Pointerne er relevante og vurderes allerede at indgå i strategien i forhold til fokus på den flersidige skovdrift.</p>

	<p>Skovene her tre vigtige formål. Det andet betydende formål er det rekreative. Mange undersøgelser har vist at fysisk og psykisk trivsel begunstiges af en tur i Skoven.</p> <p>Det sidste og tredje er naturens mangfoldighed. Løbende undersøgelser har vist at mange fuglearter har bredt sig og at andre er genindvandret i skovene. Sortspætte, rød glente og havørn er blot tre eksempler. I alle skove er der skovbryn og småbiotoper, hvor svampe og insekter nyder godt af en øget mængde dødt ved.</p>	
<p>Hans Thomassen Krengerupvej 60 7000 Fredericia.</p>	<p>Hej Natur og Miljø</p> <p>I bad om forslag og ideer allerede ultimo januar 2024? Er der blevet set på dem i forbindelse med udkastet.??</p> <p>Ellers synes jeg at borgermøder om den slags er en rigtig god ide, og i den grad er med til at involvere borgerne. Når man så indkalder bør det ske i bedre tid end til den 30.9.24, og det er ikke nok at indkalde via facebook. Elbobladet kommer ud til alle. Og evt. på LED skærme. Få alle involveret i god tid. Borgermøder skaber ejerskab om projekter.</p> <p>Og et andet forslag til Jer, når vi som borgere bringer forslag og ideer op, så besvar disse, nogle gange beder i selv om ideer, men vi hører aldrig svar retur, hvorfor?</p> <p>Jeg synes man i lighed med andre kommuner hvert år holder Naturens Dag og lade de enkelte foreninger holde arrangementerne gerne rundt i kommunen, og husk offentliggørelse.</p> <p>Lave hot spot ved de gamle fægeleje i Snoghøj.</p> <p>Lidt skiltning omkring brobygning, færgeoverfart, etablering af togforbindelse fra København til hele Jylland. Man møder til stadighed turister dernede som ikke aner der i sin tid var færgeoverfart. Skiltning som dem man har ente ved start bridge walking eller ved broens start i Middelfart. Kommunen har i forvejen indenfor de seneste år etableret flere borde bænke i området, der ofte bliver brugt til kaffe og spiseophold. Desuden bades der ofte fra området.</p> <p>I tilknytning til dette foreslog jeg for 6 år siden, at få etableret en sti til Skærbæk og en sti ind til Lystbådehavnen ialt ca. 20 km. Stien skal ikke stoppe ved Gl. Lillebæltsbro.</p> <p>Ligesom jeg foreslog opsat sheltere på det kommunale grønne område tæt ved søen ud mod vandet , eller i skovkanten Kommune og Museum var dengang ude og besigtige og syntes rigtigt godt om ideen.</p> <p>Og ja så skal toilettet ved bådelauget være offentligt og uden betaling, ikke mange går med mønter idag.</p> <p>Ammoniakhavnen har kommunen lavet skiltning, og opsat borde og bænke nok primært for dykkerfolket, området bruges også af fiskere og vandreture, men der mangler et toilet.?</p> <p>Sheltere burde generelt være flere af - vi har vand hele vejen omkring kommunen, men meget få sheltere specielt ved vandet.??</p> <p>Shelter i Herslev bør på kommunens shelter liste??</p> <p>Østerstrand</p> <p>Bør optimeres og moderniseres, det er ikke et kønt syn at se på, ligner nærmest nogle barakker.</p> <p>Desuden foreslår jeg at udeområdet dernede skal optimeres med bold pladserne, evt. en klatrevæg. Og så foreslår jeg at den fine legeplads der er lavet ved sygehuset flyttes ned på stranden, det vil gøre stranden attraktiv for især børn men også voksne, og vil komme langt bedre til sin ret, som hvor den ligger nu.</p>	<p>De forslag og ideer, som blev indsamlet ved høringen i forbindelse med opstarten af arbejdet med strategien primo 2024, er indarbejdet i strategiudkastet og/eller i bruttokataloget.</p> <p>Borgermødet den 30. september var ugen forinden annonceret med halvsidesannonce i Elbobladet, på pyloner ved indfaldsvejene, samt på kommunens hjemmeside, facebook og omtale via pressen.</p> <p>De mange forslag til indsats og tiltag overføres til bruttokataloget/tildeles ansvarlige afdelinger. Tak for muligheden for at vende til bage for eventuel uddybning.</p> <p>Bemærkningerne til Østerstrand, Kastellet, VisitFredericia samt affaldsområdet mm. vil blive sendt til de respektive afdelinger og arbejdsgrupper.</p> <p>Ift. shelter ved Herslev, så ønsker beboerforeningen ikke for nuværende at offentliggøre shelteret på kommunens liste pga manglende faciliteter (toilet/brænde mm).</p>

	<p>Benyt lejligheden nu hvor der også skal etableres sauna dernede. Desuden bør der ske en optimering af udsalgsstedet dernede, så det er åbent på bestemte tidspunkter og ikke som nu hvor det er afhængig af vejret. Og afhængig af at kommunen afholder gratis koncerter. Få det nu etableret så vi tror på Øster Strand.</p> <p>Kan der ikke etableres fast færgefart fra Fredericia, i Middelfart har de 3 eller 4 både sejlene turistbåde.</p> <p>Hvad med at afholde koncerter og events i Kastellet? Fantastisk udsigt.</p> <p>Brug i højere grad Axeltovej til arrangementer f.eks. jul og andre aktiviteter. Det er en flot plads og god plads. Desuden kunne man få etableret træer, og blomster og evt. en lille sø.</p> <p>Iøvrigt, er det ærgeligt at Fredericia med sin beliggenhed ikke som tidligere kunne have nogle vand arrangementer eller springvand inde i bymidten. - evt. på Axeltovej.</p> <p>Der er flere fonde m.v. har været og er også nu villige til at give midler til sheltere og borgerhuse, det gælder bla. Mærsk, Realdania og Nordeafonden, det ved en fundraiser alt til. Søg i det hele taget sponseringer i forbindelse med tiltag. Kommunen skal ikke hele tiden betale det hele. Se hvordan egenbetaling og sponsering samt fonde kan lade sig gøre f.eks. i Middelfart.</p> <p>Affaldsfri Fredericia. Kunne vi ikke gøre en indsats for at komme alt det affald til livs som bliver smidt i vores natur. Ved skoler teknisk og IBC flyder det med cigaretskoder ved og på cykelskuer, men også generelt set bla. ved indkøbscentre feks. ved Løvbjerg, og på veje og i vejgrøfter. Selv på de nationale indsamlingsdage er der ingen i Fredericia der indsamler?? Kunne man ikke få noget igangsat sammen med skoler og sportsklubber. I andre byer har man indsamlingsordninger.</p> <p>Under naturoplevelser et forslag, at man via Visit Fredericia og evt. Hoteller fik arrangeret cykel- og gåturs arrangementer. Med udgangspunkt i hotellet og forskellige ture enten ud derfra, eller man blev kørt ud i bil eller via bus og gik tilbage til hotellet. Vi har som familie været på flere af disse og det er en vældig succes hvor de laver disse. Gerne ture af en vis længde, vi har virkelig områderne til dette. Jeg har forsøgt at sælge ideen til -Visit Fredericia, de reagerer overhovedet ikke på henvendelser.</p> <p>Når I laver arrangementer så få det bragt ud - det er ikke nok som feks. Røddernes dag, hvor det kun bliver offentliggjort på nettet og opslag i butikkerne. Det kunne være elbobladet og LED skærme.</p> <p>Søg frivillighed når der skal igangsættes projekter, Skærbæk er et glimrende eksempel, og det kan også lade sig gøre i andre kommuner.</p> <p>Håber det er noget I kan bruge og held og lykke med arbejdet. I er velkommen hvis I ønsker uddybning.</p>	
<p>Jette Gagnér Helge Mathiasen</p>	<p>Her er vores kommentarer:</p>	

<p>Danmarksgade 42</p>	<p>Vandløbene, søerne og ådalene.</p> <p>En idé til at nedbringe påvirkningen af regnvand vil være at opsamle regnvand i regnvandstanke, så husejere eller boligforeninger kan bruge vandet til toiletskyl, tøjvask og til havevanding. På denne måde bruger vi vandet mere konstruktivt. Det vil være en god ide at forske videre i, hvordan vandet kan renses og bruges til drikkevand; det vil give os mulighed for at distribuere vandet til andre der har behov for vand.</p> <p>Skovene.</p> <p>Det er vigtigt at frede træer. Ca. 100 pr. km² Fredede træer er fri af politisk indblanding, og de skaber en vigtig faktor i dyrevelfærd og biodiversitet. (Ejer selv en normannsgran, der er fra ca 1920. Det er lidt af en oplevelse)</p> <p>Naturoplevelserne.</p> <p>Alle uanset psykisk eller fysisk handicap skal kunne benytte sig af mulighederne. At kunne sætte sig vil for mennesker med KOL og andre styrkehæmmende sygdomme være essentielt vigtigt. Det betyder kort mellemrum mellem bænke eller muligheder for pause.</p> <p>Der mangler punktet Byen.</p> <p>Lav en <i>urban garden</i> og café på taget af sundhedshuset. Udsigten vil være eminent, og at se afgrøder og andet vokse frem oppe på taget, afgrøder som bruges i cafeen, vil være med til at påvirke vores sanser i forhold til natur.</p> <p>Axeltovej aktiveres og bruges mere til teater og taler og musik, idræt og bevægelse, danseaftner... kun fantasien sætter grænser. Skab en vold hvor man kan sidde og se på, være til....</p> <p>Danmarksgade og Vendersgade åbnes helt for biler. Biler bliver efterhånden til el, hvilket betyder at det bliver stille biler og biler der ikke forurener. Busserne skal være gratis, det vil få mange til at benytte dem for transport og gøre biler mindre vigtige.</p> <p>Generelt finder jeg planerne mere som intentioner fremfor handleplaner, som bør være konkrete og tydelige. Jeg håber at vi har været tydelige nok.</p>	<p>Ideen om regnvandstanke vil blive overdraget til rette afdelinger i forhold til kommunal drift. Der er aktuelt ikke kendskab til selskaber, som har planer om kommerciel nyttiggørelse af regnvand som nævnt. Lokal opsamling og brug af regnvand er allerede mulig til visse formål, blot lodsejer/boligejer selv etablerer anlæg og sikrer overholdelse af lovgivningen.</p> <p>I forhold til skovene – så vurderes fredningsinstrumentet ikke at være en mulighed, når det gælder fredning af enkelttræer i skovene. Kommunens princip er at udpege veterantræer på over 10 stk./ha skov. I forhold til naturoplevelser så er det et løbende fokus at have bænke mm der understøtter at flere, inkl. ældre og folk med funktionsnedsættelse, kommer ud i naturen.</p> <p>De øvrige konkrete bynære forslag vil blive tilføjet bruttokataloget, der ligger til grund for fremtidige årlige handleplaner – eller tildelt de respektive afdelinger.</p>
<p>Lars Olesen Formand og Ole Olesen, SF- Fredericia</p>	<p>I SF – Fredericia har vi med stor interesse læst udkastet til Naturplan for Fredericia kommune og vil i dette høringssvar give vores inputs til planens fortsatte udvikling og implementering.</p> <p>Først vil vi kommentere på det generelle og overordnede i planen og herefter slå ned i nogle af de specifikke områder.</p> <p>Den generelle plan og implementering og sammenhæng</p> <p>Allerførst vil vi gerne rose og kvittere for det flotte og gennearbejdede udkast, som vi i høj grad ser en masse positive perspektiver for udviklingen og bevarelsen af Fredericias natur i. Der er ambitiøse og velskrevne mål og perspektiver i planer, som hvis den realiseres kan være en vigtig del af visionen om at Fredericia skal være grøn i verdensklasse.</p>	<p>Benyttelse af naturen og beskyttelsen heraf er søgt afbalanceret i udkastet – og fremgår af ringstruktur og de enkelte temaer. Prioritering af naturhensyn og naturarealer indtænkes løbende i</p>

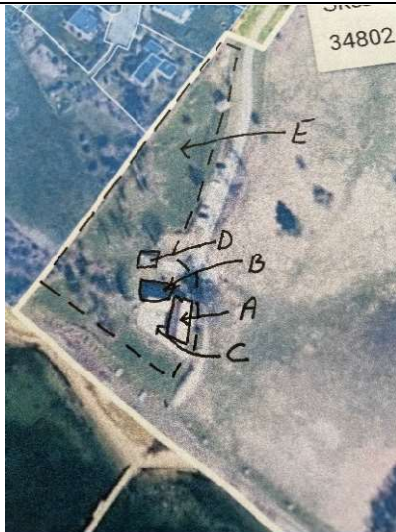
<p>En ting er at sætte en plan på papir, noget andet er at virkeliggøre den. For os er det vigtigt at der i forlængelse af planen udarbejdes et tydeligt og realiserbart handlingskatalog som sikrer at planens intentioner bliver gjort til virkelighed og de ambitiøse mål kan nås.</p> <p>Generelt er det vigtigt for os at planen ikke kommer til at stå sidst i køen af planer og strategier for Fredericia. Planen skal prioriteres skarpt og indtænkes i forbindelse med udviklingen af lokalplaner og det skal sikres at andre kommunale planer og intentioner ikke sker på bekostning af naturplanen.</p> <p>Naturplanen skal indgå i et samspil med kommunens andre planer og vi mener at der i forbindelse med forslag omkring arealanvendelse i kommunen beskrives, hvordan dette vil påvirke naturen.</p> <p>Særligt omkring arbejdet med at genoplive og passe på Lillebælt er det vigtigt at Fredericia kommune tager teten i et styrket samarbejde med de andre kommuner omkring Naturpark Lillebælt. Naturen og biodiversiteten stopper ikke ved kommune-grænsen og derfor vil der i flere af vores naturområder være behov for et tæt samarbejde med andre kommuner.</p> <p>I forbindelse med udviklingen af den store statslige aftale i "den grønne trepart" vil der helt sikkert opstå muligheder for Fredericia Kommune i forhold til hjælp til realisering af planen og derfor er det vigtigt at kommunen forbereder sig på at søge og sikre de midler der måtte komme i forbindelse med den grønne trepart, når den bliver vedtaget. Særligt vigtigt bliver dette i forhold til udtagning af og opkøb af jorde til skovrejsning med videre.</p> <p>Et element vi generelt mangler i planen er at sikre naturen ro både i fysisk forstand, så fredericianerne kan få naturoplevelse i rolige omgivelser og at naturen får lov til at udvikle sig i ro. Vi savner et tydeligere bud på, hvordan vi sikrer at særligt de mest sårbare naturområder i Fredericia sikres den nødvendige ro og bliver friholdt fra menneskelig aktivitet. Balancen mellem at benytte og beskytte naturen skal stå tydeligere i planen til fordel for naturbeskyttelsen.</p> <p>Fredericia er kraftigt præget af motorveje og jernbaner, hvilket har en betydelig påvirkning af muligheden for sammenhængende naturområder. Det er derfor vigtigt at der er en tæt dialog med Vejdirektoratet og BaneDanmark om "afværgestaltninger" i form af fx faunapassager og støjhegn samt etablering af gangbroer/gangtunneler til vandrende.</p> <p>Der bør være fokus på sikring af rent drikkevand, når kommunen udtager arealer til skov og anden natur. Det bør prioriteres at særligt områder med drikkevandsdepoter beskyttes bedst ved at udlægges til natur i kommunale hænder så der ikke anvendes sprøjtemidler på arealer tæt på grundvansboringer.</p> <p>Generelt er vi i SF – Fredericia enige i de målsætninger og perspektiver der er beskrevet under de enkelte områder, men har disse fokuspunkter og forslag til skærpninger i planen.</p> <p>Kysten og havet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrke samarbejdet om Lillebælt som naturpark og det skal være et mål at sikre fælles fodslaw og samme høje standarder for beskyttelse og udvikling af Lillebælt i alle kommuner omkring bæltet. • Styrket beredskab omkring store forureninger. I forlængelse af ulykken ved DanGødning for r tilbage samt andre potentielle forureningskatastrofer er det vigtigt at der er et hurtigt arbejdende beredskab og tydelige planer for at sikre at påvirkningen af Lillebælt bliver så lille som muligt. • Fokus på endelig oprensning af olie- og andet kemikalieforurening eksempelvis omkring Shell- terminalen og grundene omkring Kanalbyen. <p>Den lysåbne natur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der skal sikres at de ringe for naturen der beskrives i planen forbliver ubrudte og at naturen i disse ringe udvikles. • Erhvervslivet skal være en aktiv medspiller og opfordres til at tage langt mere ansvar for at sikre naturplanen og i forbindelse med udviklingen af erhvervsområder skal der sikres hensyn til vild natur, så vi ikke skaber "betonparker" og erhvervsområder uden natur. 	<p>kommune- og lokalplanlægning af af relevante fagudvalg og beslutningstagere.</p> <p>Yderligere bem:</p> <p>"Kysten og Havet" – her er der aktuelt et fælleskommunalt projekt på tværs af Lillebælt, der netop har fokus på at forbedre forholdene marint og ift udtagning af landsbrugsjorder. De øvrige aspekter vil blive forelagt de respektive afdelinger i kommunen.</p> <p>"Den Lysåbne Natur" – her er vi bl.a. i dialog med Business Fredericia.</p> <p><u>"Skovene" – her tilføjes parternerskab som løftestang til mere skov.</u></p> <p>I forhold til "Byernes Natur" er der i principperne herfor fokus på sammenhængende natur og mere heraf.</p> <p>Og i relation til "Naturoplevelser" – så sker prioriteringen af benyttelse i henhold til beskyttelse jf. ringstrukturen – og de øvrige bemærkninger indgår i bruttokataloget eller tildeles de respektive afdelinger i kommunen.</p>
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Friholde de mest sårbare områder for menneskelig aktivitet og finde en bedre balance mellem beskyttelse og benyttelse. <p>Skovene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hæv ambitionen for udlægning til skov med en udvidelse så halvdelen af fordoblingen af skovens arealer allerede sker inden 2050. Skov kræver tid og derfor er det vigtigt at denne del af planen skal realiseres ambitiøst så hurtigt som muligt. • Partnerskaber og tydeligere aftaler med lodsejere og erhvervsdrivende omkring skovrejsning • Business Fredericia skal forpligtes til at styrke erhvervslivets og virksomhedernes arealforvaltning og underbygge naturplanen i almindelighed og skovrejsning i særdeleshed. <p>Byernes natur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sikre en mere sammenhængende natur gennem grønne korridorer. Ambitionen om flere træer og mere natur i midtbyen er vi helt enige i, men samtidigt skal der sikres at en del af naturen bliver sammenhængende og ubrudt i form af grønne korridorer forskellige steder indenfor voldene. • Det er vigtigt at "byen" i denne sammenhæng forstås bredt og også inkluderer de mindre bysamfund og forstæder i Fredericia kommune. • En vigtig del af udviklingen af naturen i byen er også at vi stadig bibeholder vore gågader og sikrer naturen en naturlig plads i disse. • Endelig vil en naturlig del af at skabe gode forhold for bynær natur være at den generelle hastighed for biltrafik i midtbyen nedsættes til max 30 km/t. <p>Naturoplevelserne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skal ske i balance med naturen. Særligt omkring Trelde Næs og Hannerup skovene er det et særligt vigtigt fokus at sætte "beskyttelse" over "benyttelse" - Der skal etableres en vandresti hele vejen fra den gamle Lillebæltsbro til Trelde Næs som fuldender og forlænger "Lillebæltsstien" i Middelfart kommune og gør det muligt med en aktiv og bæredygtig vandreferie i og omkring Lillebælt. I den forbindelse skal der etableres primitive teltpladser flere steder langs ruten. 	
<p>Leif Larsen</p>	<p>Jeg har et forslag til naturstrategien, kommunen skal indføre et krav om at bekæmpe invasive arter, mårhund, mink og vaskbjørn, I deres jagtleje kontrakter, hvis jagtlejeren ikke selv vil/kan, skal jagtlejeren kontakte jægerråd i Fredericia, eller Jægerforbundet.</p>	<p>God faglig pointe som vil blive implementeret.</p>
<p>Jytte Kaad på vegne af Skærbæk Beboerforening (Naturgruppen)</p>	<p>Det er meget positivt, at der kommer en ny Naturstrategi, som kan være katalysator for udvikling af naturen fremadrettet – som afløser for Naturplan 2005. Det er også meget positivt at strategien er <u>målrettet</u> naturen i Fredericia kommune. Heldigvis er der sket en del holdningsændringer inden for de seneste år – til naturens fordel. Det gælder både som følge af naturens pressede tilstand alle vegne – og ikke mindst de ny regler der er undervejs fra Folketinget og EU. Det er derfor en god anledning og en god timing at kunne <u>tænke fremsynet</u> om naturen i Fredericia kommune, så Naturstrategi 2025 bliver central og langtidsholdbar.</p> <p>Generelt ser vi udkastet som grundigt gennearbejdet – og et godt og rummeligt grundlag for de nødvendige handlinger. Vi hilser det også velkomment, at strategien sender klare signaler om samarbejde med organisationer og Fredericia Naturråd. Vi har samlet en række <u>kommentarer</u> til strategien:</p> <p>Vær konkret om mængden af natur i kommunen</p>	<p>I forhold til mål om mængden af natur – så bør det ses i forhold til Grønt Danmarkskort, skovrejsningsområder, udtagning til lavbundsprojekter mm. Alt dette vil grundet synergi og helheder tilføre naturværdi og -arealer til kommunen, der både vil være sammenhængende og enkeltstående – afhængigt af projekterne.</p>

<p>Fredericia kommune er en lille kommune med forholdsvis lidt natur - omvendt ligger kommunen i et meget naturskønt område af Danmark. Det er derfor ekstra vigtigt at være skarp i formuleringen af den <u>overordnede målsætning og naturstrategi</u>. Den fremgår ikke tydeligt i det strategiudkast der ligger til høring.</p> <p>Udgangspunktet er "Grøn i verdensklasse" eller "Det grønne i centrum" - det er fint og ambitiøst. Men Naturstrategien bør fortolke dette i relation til Vores Natur – og også "jordforbinde" det på en let forståelig måde, så vi borgere kan tage ejerskab til den.</p> <p>Der er forståelsesmæssigt lang vej fra "Grøn i verdensklasse" til den ringstruktur (side 9) som er den metode der bruges til at skabe sammenhængende natur. Vi <u>foreslår</u> derfor et afsnit/opslag i Strategien der tydeligt forklarer, hvordan "Grøn i verdensklasse" skal forstås i relation til Naturen – er det f.eks. "Vi skal give plads til mere natur i Fredericia Kommune", er det "Vi skal sikre at der er mindst 25% natur i Fredericia kommune", er det "Vi skal sikre bedre beskyttelse af den natur vi har", er det "Vi skal sikre mere sammenhængende natur" eller</p> <p>Størrelsen af naturområderne er også vigtig. Naturen risikerer let at blive opdelt i meget små områder ved f.eks. anlægsprojekter og udlægning af boligområder. Det er ofte ødelæggende for områdets dyr, planter, insekter og fugle - og deres nødvendige levesteder. Her bør strategien sætte fokus på at sikre Større <u>sammenhængende naturområder</u> - ved at have klare, letforståelige minimumskrav til størrelsen af naturområder ved sådanne arbejder.</p> <p>Tydeliggør bæredygtig balance mellem Natur og rekreative muligheder</p> <p>Strategien indeholder både natur og rekreative muligheder for at bruge den - det er både godt og ondt. Det gør naturstrategien uklar og "mudret" når de to hensyn er blandet sammen.</p> <p>Efter vores vurdering skal en bæredygtig balance mellem beskyttelse af naturen og vores rekreative brug af den have et <u>helt klart fokus</u>: Naturstrategien skal sikre naturen først – og sekundært tilgodese de rekreative interesser. Det kunne godt tydeliggøres.</p> <p>Så udkastet til Naturstrategi har for lidt fokus på naturen og de hensyn der ligger til grund for beskyttelsen af den – både fugle, dyr og planter. Det nævnte Grønne Danmarkskort er en vigtig og saglig basis for naturbeskyttelsen og de potentielle økologiske korridorer, der skal tages hensyn til ved arealanvendelser. Vi <u>foreslår</u> derfor at disse vigtige naturhensyn formidles tydeligt i strategien – også gerne med et opslag hvor de er illustreret.</p> <p>Først når man har naturdelen på plads, kan man tale om at "hensynet til naturværdier og friluftsliv skal gå hånd i hånd".</p> <p>Sæt fokus på regnvandsbassiner som strategiske redskaber til at styrke Naturen</p> <p>Naturstrategien skal være langtidsholdbar og kunne rumme fremtidens strategiske elementer - deres betydning kan vi jo allerede ane med klimaændringer. Vi får brug for at bygge flere regnvandsbassiner i forbindelse med kommende boligudbygninger - og udnytte dem smart.</p> <p>Regnvandsbassiner er nævnt i strategien (p6) som værende "natur" - eller som et strategisk redskab til at skabe natur. Det er helt relevant at tænke regnvandsbassiner sammen med søer, vandløb og vandaflledning – som egentlige "klimabassiner". Det vil også være et fremsynet og nytænkende signal at sende i en langtidsholdbar Naturstrategi.</p> <p>Vi <u>foreslår</u> derfor, at disse "Klimabassiner" får en plads i Strategien – gerne med et afsnit/opslag. De kan tjene flere formål hver for sig: de kan deltage i <u>regnvandsafledning</u>, de kan deltage i <u>klimasikring</u> og de kan <u>forbedre biodiversitet</u>. Hvis de tænkes sammen med naturprojekter, kan de tjene naturen på en ny og samfundsøkonomisk optimal måde.</p> <p>De 3 temaer vil blive centrale i udvikling af naturen - i praksis er det dog ikke muligt at bruge regnvandsbassiner i naturens tjeneste inden for de regler der pt. findes i Fredericia kommune. Reglerne foreskriver nemlig opkøb af mindst mulig jord til et regnvandsbassin og dermed også meget begrænset mulighed for at forbedre biodiversiteten. Hvis man skal kunne udnytte synergieffekten og komme videre ad denne grønne vej, er det nødvendigt til at fjerne den barriere i regelsættet.</p>	<p>I forhold til synspunktet, at det gør strategien "mudret", når hensyn til natur og rekreation "blandes sammen", og pointen om at naturen skal prioriteres før friluftslivet – så vurderer kommunen, at dette netop skal balanceres; i forhold til de kommunale interesser og kerneopgaver.</p> <p>I forhold til regnvandsbassiner så søges disse forøget, som nævnt i afsnittet "Byernes Natur", med naturarealer i den myndighedsmæssige planlægning herfor.</p> <p><u>Begrebet "Partnerskaber" tilføjes i princippet om jordkøb.</u></p> <p>I forhold til mere formidling – så indgår dette i den løbende prioritering af indsats og i bruttokataloget; hvilket også gælder andre projekter og indsatser.</p> <p>Og i forhold til hotspots og mængden heraf; så er der tale om en liste på 10 områder, som kommunen ønsker prioriteret. Det betyder ikke, at andre områder ikke bliver prioriteret. Derfor vil indsatser som de nævnte, herunder legeplads mm. indgå i en helhedsbetragtning og blive behandlet i de allerede igangværende arbejdsgrupper herfor.</p>
--	--

<p>Vi <u>foreslår</u> også at sætte et velvalgt foto ind i Strategien med et godt eksempel på et sted, hvor et regnvandsbassin faktisk er tænkt ind i et naturprojekt.</p> <p>Synliggør muligheden for opkøb af jord til ny natur Strategien nævner (bl.a. p19) at Fredericia kommune ” ... opkøber jord, evt. via fonde, til nye naturområder når det kan understøtte ønskerne om at”. Det er meget glædeligt – og et centralt princip i Strategien. Det kunne med fordel uddybes gennem nogle eksempler på opkøb og de begrundelser der har været for det – gerne også illustreret med billeder. Så vidt vi kan se, lægger strategien fint op til samarbejder med foreninger og organisationer. Men der er ikke nævnt egentlige Partnerskaber ud over Naturpark Lillebælt. Vi <u>foreslår</u>, at Partnerskaber nævnes som meget relevante i relation til de større naturprojekter, der skal udvikles /etableres via Handleplaner</p> <p>Skru op for formidling om natur Viden om naturen er mere end nogensinde nødvendigt. Deraf følger også et øget behov for formidling om naturen og naturens tilstand – det gælder både på digitale medier, vejledning, ved live arrangementer og gennem fællesskaber. Formidling er en del af Indsatsområde 6 (p34). For borgere og offentlighed er formidling mest rådgivende. Med de øgede mængder af natur og de store udfordringer der er med at etablere den og passe på den, kan man med fordel gøre formidlingsindsatsen mere aktiv og opsøgende. Vi <u>foreslår derfor</u>, at strategien nævner betydningen af formidling i Naturcentrene og medtager muligheder for at brede formidling ud på flere Naturcentre – gerne forankret i lokale rekreative områder hvor mange mennesker færdes og via lokale fællesskaber. Vi ser en oplagt mulighed for at etablere et Naturcenter på Skærbæk Strandpark med formidling i et Naturrum, se også separat dokument ”Forslag til Naturcenter på Strandparken”. Med den geografiske placering ved Lillebælt vil det være helt naturligt arbejde for at ”Naturskole” som skolefag bør have en større udbredelse. Vi <u>foreslår</u> derfor også at Strategien sætter mere fokus på ”Naturskole” og ”Naturskoledage” og deres betydning for børnenes læring og trivsel – måske på bestemte klassetrin i Fredericia kommunes skoler.</p> <p>Nævn flere Hotspots i Skærbæk Naturen i Skærbæk har i praksis mindst 3 Hotspots – og den kommende kyststi fra Lillebæltsbroen til Gudsø kommer forbi dem alle 3. Strategien nævner kun Skærbæk Strandpark (p47). Set fra naturens synspunkt er de andre mindst lige så betydende. Vi <u>foreslår</u> derfor, at Strategien nævner dem alle 3, så den bliver fremsynet nok til at kunne rumme udviklinger der måtte blive aktuelle på flere lokationer end Skærbæk Strandpark. Naturstrategien nævner de projekter som ligger i Naturpark Lillebælts plan allerede - det er fint. Det spændende er jo hvad planen kommer til at rumme fremadrettet som følge af Naturpark Lillebælts strategi.</p> <p><u>Skærbæk Strandpark</u>: har været Hotspot i mange år – med både §3 beskyttet overdrev, Blå flag på stranden og rekreative områder. Her nævner Strategien et specifikt tiltag ”..vi vil udleje restaurationsbygningerne til traktørsted, eller lignende”. Vi ser hellere en mere generel formulering, der kan rumme naturrelaterede tiltag som Formidling og et evt. Naturcenter - måske en formulering i retning af ” ... vi vil skabe bedre formidling om naturen i et naturcenter som del af Naturpark Lillebælts infrastruktur med et traktørsted, naturlegeplads eller lignende” Der bør desuden overvejes et skilt til ”Skærbæk Strandpark” ved Kolding Landevej/Skærbækvej</p>	
---	--

	<p><u>Hagenør Slotsbanke</u>: har også været Hotspot i mange år med både kultur, natur og historiske værdier. Den fremgår også af Fredericia kommunes "Fredericia Friluftsguide"</p> <p><u>Gudsø Vig området</u>: er ikke udnævnt til Hotspot, men har store naturværdier omkring moseområderne. Det kunne udvikle sig til Hotspot/Naturspot efterhånden som offentligheden måtte få adgang til området via stier.</p> <p>Medtag Naturprojekter i støbeskeen</p> <p>Naturstartegien (p34) skal have en Handleplan som bilag – der opdateres hvert år ved at status fremlægges for det politiske fagudvalg. Handlingerne aftales i samarbejde med Naturrådet - det er fint.</p> <p>Så vidt vi kan læse betyder det, at der er en liste over kommunalt relaterede naturtiltag – som ikke nødvendigvis indeholder evt. private naturprojekter. Vi <u>foreslår</u> at en Handleplan kommer til at indeholde alle større naturprojekter uanset "ejer" - så synergieffekter fanges.</p> <p>Naturgruppen i Skærbæk Beboerforening indsendte <u>forslag til Naturprojekter</u> i januar 2024 som forberedelse af FKs arbejde med Naturplan 2025 – de var alle udsprunget af Helhedsplanarbejdet. Projekterne vil så vidt vi kan se kunne rummes i den nye Naturstrategi – med de ovennævnte kommentarer.</p> <p>Disse projekter er kun i meget begrænset omfang reflekteret i udkastet til Bilag til Naturstrategien. Her tænker vi primært på vores ønske om at sikre: 1) Sammenhængende natur (via Naturkorridor) nord for byen, 2) Samtænkning af regnvandsbassiner med naturlige søer og lavninger i et naturprojekt - og 3) etablering af Naturcenter på Strandparken med naturformidling.</p> <p>Dertil kommer 4) Vores ByNaturPark ved Skærbækvej/cykelstien, som finansieres via fondsmidler – og 5) De manglende strækninger ved Gudsø Vig af FKs kyststi Lillebæltsbroen - Gudsø</p> <p>Desuden har vi i juli 2024 indsendt forslag til konkrete <u>infrastruktur-tiltag</u> i Naturpark Lillebælt – til arbejdet med Infrastrukturen i naturparken. Her er der bl.a. nævnt 6) Vandrestier og 7) Trafikregulering ved skov og natur</p> <p>Som I også skriver, er der stort behov for handlinger. Vi ser frem til, at <u>alle 7 forslag</u> vil være en del af den <u>handleplan</u> der følger med godkendelse af Naturstrategien.</p>	
<p>Jytte Kaad på vegne af Skærbæk Beboerforening (Naturgruppen)</p>	<p>Forslag til Naturcenter med cafe og naturlegeplads</p> <p>Fredericia Kommune ejer hele området ved Strandparken – 34802 m2. I det langsigtede billede ser vi en unik mulighed for et samarbejde med Naturpark Lillebælt/Fredericia Kommune om at etablere et <u>Naturcenter på Strandparken</u> - med Cafe, Terrasse med arrangementer, Centerbygning med Naturrum - og en Naturlegeplads på arealet bag Klintegårdens bygninger.</p>	<p>Se ovenstående bem. herom.</p>

Naturcenter Strandparken (--- ---)

Området øst for Brandsøvej er §3 beskyttet – det skal ikke ændres. Vi foreslår at lave Naturcenter på området vest for Brandsøvej (--- ---) som ikke er naturbeskyttet:

- A. Cafe Strandparken i den gamle restaurationsbygning, med den unikke placering og udsigt
- B. Centerbygning med Naturrum til formidling om Naturpark Lillebælt og det blå flag. Formidling om den lokale natur og de lokale naturtiltag, støttefunktion til områdets Naturskoler, mv.
- C. Udendørs terrasse med borde-bænke og parasoller, hvor gæster kan nyde udsigten – og hvor der kan holdes åbne arrangementer
- D. Koldt lager der kan bruges til redskaber, mv.
- E. Naturlegeplads, hvor der både kan skabes spændende og udfordrende leg – og områder med ro og fordybelse, se separat dokument [indsat nedenfor] "En Naturlegeplads på Strandparken"

Med den tætte geografiske placering af funktionerne A, B, C, D, E er der gode muligheder for at skabe synergi mellem dem. F.eks. kan cafeen være trækplaster og fremme gæster til legeplads og Naturrum – omvendt kan vandrere og naturgæster til Legeplads og Naturrum trække gæster til Cafeen.

Vi tror, at synergien skaber bæredygtigt liv i området - ikke mindst ved at funktionerne er "hinandens hjælpere" til også at skabe et økonomisk bæredygtigt fundament.

Løsningen med et Naturcenter setup er bilag til Beboerforeningens kommentarerne til den Naturstrategi der pt. er i høring – på den måde kan klintegårdens fremtid blive drøftet sammen med Naturstrategien.

Der er forskellige modeller for et permanent samarbejde om et Naturcenter Strandparken mellem Naturpark Lillebælt, Fredericia Kommune og Skærbæk Beboerforening. De skal under alle omstændigheder passe til den løsning man vælger til anvendelse af Klintegården og relationen til Strandparken i øvrigt.

Samlet set kan et Naturcenter på Strandparken:

- Bidrage til læring og oplevelser på området
- Skabe fællesskaber

- Øge værdien af området – og koble lokal natur og kultur
- Sikre at de gamle bygninger bevares
- Være en vigtig del af infrastrukturen i Naturpark Lillebælt
- Fremme bæredygtig turisme

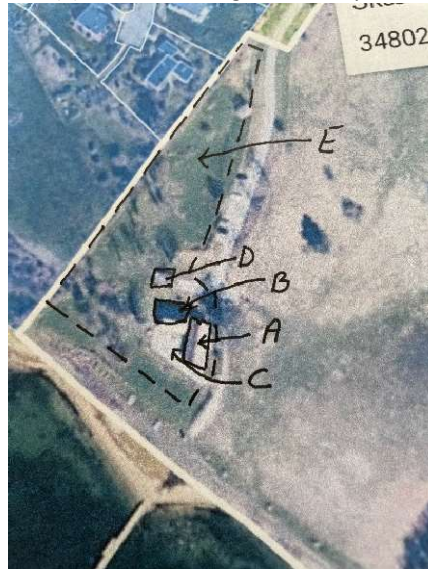
--

En Naturlegeplads på Strandparken

Der er ikke kommunale legepladser i Skærbæk – ud over dem der findes på Fjordbakkeskolen og i Fyrtårnet. De er dog åbne for byens borgere uden for åbningstid. De få legepladser der findes i byen, er mindre, "enkle" legepladser, der er etableret i forbindelse med private udstykninger. Efterhånden som Skærbæk er vokset - og forventes at vokse endnu mere - vil det være helt logisk at borgerne også har adgang til en god lokal legeplads.

Naturlegeplads på Strandparken

I forbindelse med, at Skærbæk Beboerforening har lånt Klintegården har vi også konstateret, at der er indlysende mulighed for at lave en spændende Naturlegeplads på arealet bag ved Klintegården – langs vestsiden af Brandsøvej (se figur 1 nedenfor). Dette areal (E) er ikke underlagt naturbeskyttelse som den §3 beskyttelse der er på overdrevet på østsiden af vejen.

Figur 1 Placering af en Naturlegeplads på Strandparken på arealet E, langs Brandsøvej

På nuværende tidspunkt arbejder [Naturpark Lillebælt](#) med spørgsmål der vedrører infrastrukturen i naturparken – det gælder f.eks. også behovet for legepladser. Her kan en Naturlegeplads på Strandparken spille en væsentlig rolle som en del af

	<p>infrastrukturen. Den kan være med til at fremme den bæredygtige turisme i området - og samtidig være en vigtig brik i at kombinere den ro som naturen kan give med bevægelse og leg. Det kan dermed også bidrage til borgernes trivsel. Strandparken som "Hotspot" rummer en stor del af byens historie og kulturværdier. Det gælder både Klintegården og den beskyttede natur i området.</p> <p><u>Fredericia Kommune</u> har allerede rekreative arealer med shelterpladser, mv. på Strandparken. De benyttes flittigt af familier med børn. Dertil kommer gæster til de aktiviteter der er i husene på stranden - "Det hvide hus", "Schackners hus" og "Molands hus".</p> <p>Derudover bliver Strandparken en vigtig brik som rasteplads i den sammenhængende Kyststi, der skal gå lige forbi. På den måde kan en Naturlegeplads Strandparken tjene mange formål på en gang.</p> <p>Arealet er velegnet</p> <p>Arealet ved Brandsøvej ejes i forvejen af Fredericia Kommune. Det er ikke naturbeskyttet – og har en passende størrelse. Desuden ligger der ikke større boligområder så tæt på, at de kan blive generet af støj.</p> <p>På den måde er arealet velegnet til at skabe løsninger med bevægelser og aktiviteter – ligesom der kan etableres leg for forskellige aldersgrupper og nye fællesskaber.</p> <p>Arealet skråner Vest-øst og Nord-syd. Det kunne kalde på et par tovbaner med forskellige udfordringer. Man kunne desuden udnytte højderne til udkigsposter (f.eks. fugle og marsvin) – eller til at nyde en solnedgang.</p> <p>Der er kildevand på områdets nordlige del – det giver gode muligheder for at føre åbent vand gennem området. Det kan være vand, som indgår i leg. Det kan være det regnvand der ellers løber ned ad Brandsøvej. Det kan være vand som bevidst skal fremme ro og trivsel.</p> <p>Der er store gamle træer på området, som fint kan bevares og indgå i indretningen.</p> <p>Endelig kan også skabes mindre områder inden for området til ro og fordybelse – og dermed bidrage til borgernes mentale sundhed. Det kan så betyde, at ordet "legeplads" skal ses i en lidt bredere betydning....</p> <p>Man kan overveje om indretningen af området skal udvikles i samarbejde med <u>den lokale skole</u> – så der kan indtænkes elementer til brug for en egentlig Naturskole.</p> <p>På den måde ser vi arealet langs Brandsøvej som en indlysende mulighed for at skabe en unik "Naturlegeplads Strandparken" – gerne som en del af et Naturcenter koncept.</p>	
<p>Jytte Kaad på vegne af Skærbæk Beboerforening (Naturgruppen)</p>	<p>Om infrastrukturen i Naturpark Lillebælt</p> <p>Naturpark Lillebælt er en unik marin naturpark med lige så vigtig natur i det nære bagland. Derfor er det en god mulighed at få kigget infrastrukturen i parken efter – og få den løftet passende.</p> <p>Hele Skærbæk by er – som den eneste <u>lokal-by</u> i Fredericia kommune - en del af Naturpark Lillebælt. Vi har derfor flere ønsker til infrastrukturen, som vi ser som todelt: 1) indhold af Hotspots, funktioner, mv. i naturparken og 2) den lokale infrastruktur omkring parken.</p> <p>Vores forslag kan fint støtte op om projektet "Infrastruktur til flere bæredygtige besøg i Naturpark Lillebælt" – og medvirke til at fremme bæredygtighed og turismen omkring Lillebælt. På den måde kan det også tiltrække mindre erhverv.</p> <p>Et meget vigtigt emne er dog, at Naturpark Lillebælt skal <u>være synlige i miljøet</u> – og der hvor turister vælger Naturpark Lillebælt til deres besøg.</p>	<p>Se ovenstående bemærkninger.</p>

Nationalpark Lillebælt har potentiale til at være en dansk National Naturpark. Hvis man kan lykkes med at styrke infrastrukturen med relevante tiltag, kan det medvirke til at gøre Naturpark Lillebælt interessant som National Marin Naturpark i lighed med de landbaserede nationale naturparker.

En sammenhængende kyststi langs Lillebælt

Skærbæk Beboerforening bakker op om etablering af en sammenhængende kyststi hele vejen fra Lillebæltsbroen til Gudsø. Stien skal være en vandrerrute, som vil passere gennem Skærbæk-områdets unikke natur – både øst for byen ved Hagenør og vest for byen langs den helt specielle natur i Studsdal vig og Gudsø vig

Kyststien vil helt naturligt passere Børup-området og Strandparken. Stien vil desuden forløbe gennem Skærbæks havneområdet som bl.a. rummer byens tidligere fiskeri-kulturarv med slæbested og tjæregryde. Undervejs vil der være mulighed for at lytte til fortællinger om steder.

Undervejs kan der også skabes mulige "rasteplasser" – f.eks. på Strandparken og i Vildengen.

Etablering af Kyststien vil give mulighed for også at videreføre stien til områder i Elbodalen - og evt. også videre ad en kyststi mod Kolding.

Et Naturcenter Skærbæk

Kyststien vil passere Børup-området og Strandparken. Det vil være helt naturligt, at der som en del af infrastrukturen i Naturpark Lillebælt etableres Naturcenter Skærbæk (se dokument "Naturcenter Skærbæk – sammenfatning").

Naturcenteret kan med fordel etableres i Klintegårdens bygninger – gerne sammen med en Cafe. Her kan både beboere og gæster tage et stop, fordybe sig - og evt. få noget at spise og drikke. Her er der desuden sheltere og offentlige toiletter – ligesom området har strand med blå flag.

Naturcenter Skærbæk kan være med til synliggøre betydningen af Lillebælts natur. I forbindelse med en velbesøgt Cafe kan Naturcentret tilbyde særlige kultur- og naturarrangementer. På den måde kan kultur og natur mødes – og sikkert også tiltrække turister og mindre erhverv. Som naboer til et Center på Klintegården er der allerede forskellige vandsportsaktiviteter (f.eks. kajak klub, vinterbadning) under Børupsande Fællesforening.

Viden om Lillebælts kystnatur og marine miljø

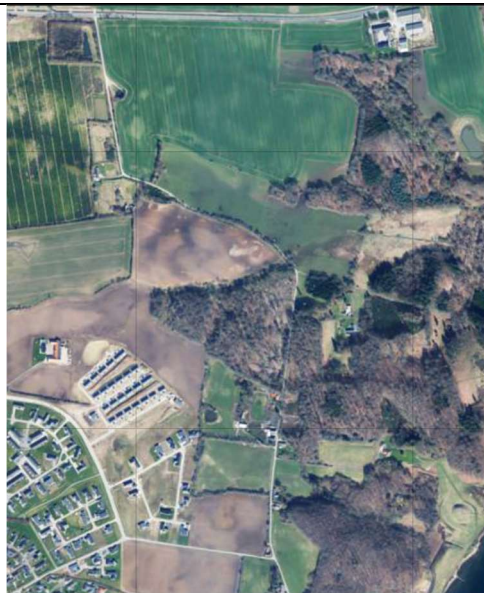
Kendskabet til det marine miljø er en vigtig forudsætning for Naturpark Lillebælt. Derfor bør undervisning og Naturskoler være en naturlig del af Naturpark Lillebælts infrastruktur. Der bør mere formelt etableres en "blå naturskole" og en "grøn naturskole" – gerne med passende læseplaner for forskellige aldre i de lokale skoler. Naturskoler kan f.eks. udvikles med basis i den bygning som FK råder over – her Det hvide Hus på Strandparken. Naturskoler kan understøttes af Naturcenter Skærbæk, som også kan fungere som paraply, hvad angår plancher, udlån af materiel, mv. Viden og "Naturskoler" er også for voksne – især hvis det tænkes ind i naturprojekterne. Her kan deltagere i projekterne udføre opgaver med større eller mindre forskningsværdi. Viden kan også erhverves ved deltagelse i relevante naturarrangementer i Naturcentret.

Trafikregulering ved adgang til Hotspots

Både Børupskovvej og Hagenørvej er smalle asfalterede veje uden hastighedsregulering. Begge veje spiller en stor rolle for naturoplevelsen øst for Skærbæk, da de fungerer som adgangsvej til Hotspot ved Hagenør og som bindeled til områdets stiftforbindelser i skoven og langs kyst. Det er derfor vigtigt at tænke den lokale trafikregulering med ind i infrastrukturen omkring Naturpark Lillebælt

Børupskovvej forløber fra Kolding Landevej (se øverst i kortet) frem til T-krydset Børupskovvej / Hagenørvej (nederst på kortet) – billedet til højre viser T-krydset. På Børupskovvej er der gående trafik til og fra skoven – ligesom den er en del af cykelrute nummer 56.

I forbindelse med "Helhedsplan for Skærbæk" er der forudset yderligere gående trafik og krydsning af Børupskovvej til stiftforbindelser. Børupskovvej er smal og har flere steder dårlige oversigtsforhold. Samtidig fungerer Børupskovvej også som gennemgående lokal vej fra byen til Kolding Landevej. Derfor er der et stort lokalt ønske om at få hastighedsbegrænsning, f.eks. 60 km/t (eller mindre) på Børupskovvej, som der jo allerede er på Skærbækvej.

Hagenørvej udenfor bygrænsen er smallere end den del af Hagenørvej der ligger inden for Bygrænsen – det er OK. På denne ydre del af Hagenørvej er der en del gående trafik til og fra skoven samtidig med at vejen er en del af cykelruten nummer 56 – og også her en del af den lokale trafik mod Kolding Landevej. Ved T-krydset (i midten af kortet) går Hagenørvej mod syd til kysten med adgang til Hønborg, kysten og skoven. Også her fungerer den som adgangsvej til områdets stier. Derfor er der behov for hastighedsbegrænsning på hele den del af Hagenørvej der ligger uden for Bygrænsen

Ud over hastighedsbegrænsninger kunne utydelig lokal skiltning på stedet med fordel opdateres

Stiforbindelser i den nordlige del af Skærbæk

I Helhedsplan for Skærbæk er de kystnære stiforbindelser forudsat suppleret med en "Skærbæk-sti" i den nordlige del af byen som en del af den kommende bynatur (vist med bred stiplede signatur sort/gul på nedenstående kort). Vi ser offentlighedens adgang til stier i det lokale miljø som en vigtig del af Naturpark Lillebælts infrastruktur. Som en del af den infrastruktur har vi planer om en samlet Skærbæk-sti "rundt om byen", som går gennem områder med varieret natur og naturværdi – samt kulturpunkter. Den skal skabe trivsel og glæde for byens borgere - og tiltrække flere turister. Desuden er der et ønske om bedre adgang for offentligheden til de privatejede naturområder vest for byen - i Studsdal vig. Det indgår også som en del af Kyststien

Her vil især Børupskovvej være et naturligt bindeled mellem stierne i kystområdet og stier i nord, hvor landskabet primært er formet af isens fremmarch. Her er der også fundet rester af Jernalderens folk.

Poul og Lilian Pedersen
Hassellunden 14
7000 Fredericia

Overordnet:

- Giv naturen ro til at være natur
- Giv dyrene ro til at leve/yngle finde føde i naturen
- Giv mennesker mulighed for at finde ro i naturen
- Giv naturen ro, så biodiversiteten kan blomstre

I disse år handler meget naturforvaltning om, at det er mennesket, der skal have plads til at udfolde sig i naturen: Mountainbikebaner, shelterpladser, kanoplads, dykkerområder m.m.

Oftentimes sker disse tiltag for at tiltrække turister og den kapital, de måtte lægge, men ikke på naturens præmisser. Det kan ende med at ødelægge både naturen og naturoplevelser for mennesker, der søger disse. Det kan også ødelægge levesteder dyrene.

Hvor skal de søge hen, leve/ynge/finde føde????

Prioriteringen mellem benyttelse og beskyttelse af naturen fremgår af hhv. ringstruktur og de enkelte temaer. Bemærkningerne understøttes umiddelbart heraf.

	<p><u>Derfor:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Anlæg gerne gangstier/trampestier med diskret afmærkning - Anlæg ikke legeområder/ fitnessområder i naturen. Placer disse i byerne eller i udkanten af byerne - Tænk nøje over, hvor mountainbikeruter anlægges, så fodgængere ikke skal springe for livet for ikke at blive påkørt - Tænk over beskyttelse af naturen, hver gang benyttelse af naturen er på dagsordenen - Giv naturen ro, så dyre,- og planteliv samt biodiversitet kan blomstre - Reager med det samme, hvis myndigheder giver tilladelse til udledning i fjorde og bæltter - Prioriter naturen i vores kommune og giv den plads. Naturen må ikke blive en legepark/ et "tivolli" med støj og uro. <p><u>Rands Fjord:</u></p> <p>Området er fuglebeskyttelsesområde. Det vil være katastrofalt, hvis der anlægges oplevelsesaktiviteter, kanoplads og kanosejlads. Havørn og fugle kan ikke sige fra. Det kan vi mennesker på deres vegne.</p> <p>Der er gode strategier i Fredericia Kommunes handleplan om at være en grøn/grønnere kommune. Derfor er det vores ønske:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At I altid handler på naturens præmisser, hver gang der skal tages beslutninger om benyttelse af denne - At I prioriterer, at det ikke drejer sig om, hvordan vi mennesker kan udnytte og udfolde os i naturen - At der store arealer til levesteder for dyr og planter - At vi borgere kan færdes i naturen, finde ro fred naturoplevelser uden at forvolde skade på naturen <p>Naturen, dyrene og mennesker har brug for det.</p>	
<p>Anne Kristensen Hannerup Engvej 43 7000 Fredericia</p>	<p>Rigtig meget naturforvaltning i Danmark handler om at sikre mennesker adgang til naturen - nye stier udlægges, shelterpladser, mountainbike baner, anlæg til kanoplads, dykkere mm. Dette bruger-fokus findes også stærkt i Fredericia.</p> <p>Helt overordnet og principielt vigtigt: Giv naturen ro og plads</p> <p>Sikring af menneskelig adgang er langt fra altid til gavn for naturen. Den er alene til gavn for mennesker. I en lille kommune som Fredericia, hvor menneskelig aktivitet og arealudnyttelse allerede fylder så meget, er det bydende nødvendigt at begynde at anlægge et andet fokus.</p> <p>Derfor:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Skab plads til mere natur - inddrag, udlæg og reserver store arealer, som skal have lov til at eksistere for naturens egen skyld og ikke tjene et menneskeligt nytteformål. Det andet har vi rigeligt af. Jo flere arealer, jo bedre. · Vægt beskyttelse højere end benyttelse. Altid! · Sikre urørt skov - og stop drift-tankegangen i forhold til de kommunale skove. De skal have lov til at være natur - og ikke dyrkningsarealer. · Sikre og vægt reelle naturværdier i Naturpark Lillebælt højere end rekreativ turisme. 	<p>Prioriteringen mellem benyttelse og beskyttelse af naturen fremgår af hhv. ringstruktur og de enkelte temaer/hotspots. Og bemærkningerne til Erritsø mose, Hannerup Anlægget, Rands Fjord mm. vil indgå i bruttokataloget med henblik på vurdering heraf i forbindelse med udmøntning.</p> <p>I forhold til "Skovene" er det et politisk ønske at der fokuseret på flersidighed – og derfor er der både fokus på pleje af</p>

	<p>Kort sagt:</p> <p>GIV NATUREN PLADS OG RO. - OG PRIORITER DET BENHÅRDT.</p> <p>Det er afgørende betydning, hvis biodiversitetskrisen skal vendes og der skal sikres reelle naturværdier i Fredericia Kommune.</p> <p>Naturen må ikke gøres til en slags "Fårup Sommerland" til gavn for oplevelses-industrien, hvor brugerønsker om terræn faciliteter til sportsudøvelse, madpakkehuse, stier mm. fylder mere end hensynet til naturen. Naturen kommer let til blot at udgøre en grøn kulisse for menneskelig udfoldelse. Det udpiner naturen. Langsomt men sikkert. Derfor skal I også ofte evne at sige nej til benyttelsesønsker.</p> <p>Tag hensyn til den stille bruger af naturen: Friluftsrådet gennemførte i 2022 en undersøgelse af danskernes ønsker og brug af naturen. Af den rapport fremgår det at: "... Adspurgte om, hvor enig eller uenig, man er i at "vi skal være bedre til at tage hensyn til naturen, når vi er i skoven eller det åbne land" er hele 87 % enige eller meget enige. Højest på listen over de problemer, folk møder i naturen, er cyklistere eller mountainbikere, hunde og deres ejere, andre naturgæster til fods og motoriseret færdsel. ..." Ligeledes angiver en stor del, at de kan finde for mange faciliteter i landskabet forstyrrende for naturoplevelsen. Rigtig mange mennesker færdes til dagligt i Fredericias naturområder. De bruger naturen til at finde mental ro, få frisk luft og mærke årstidernes skiftet. Langt størstedelen af de mennesker er ikke organiseret. Det er den stille bruger af naturen. Og de råber ikke højt – ligesom mange af eksempelvis sportsklubberne gør det. De er der bare – og naturen er en vigtig del af deres liv. Det er derfor vigtigt, at der tages store hensyn til den gruppe. Deres vilkår må ikke kompromitteres af de mere højtråbende organiserede brugere, som plejer særskilte enkelt-interesser. Heller ikke selvom den type bruger ikke er opmærksomme på kommunale strategiproceser, høringsfrister og borgermøder.</p> <p>Grund til bekymring <i>Lad skov være skov...</i> Set i ovenstående lys bliver jeg alvorligt bekymret, når jeg i Naturstrategien kan læse, at man har tænkt sig at lade kommerciel drift af skovene finansiere friluftfaciliteterne i kommunen. Jeg vil foreslå, at alle kommunale skove udlægges til urørt skov – og at der skrues ned for facilitetsdelen. Af alle de ovennævnte grunde.</p> <p><i>Skab ro og naturværdier...</i> Ligeledes bliver jeg bekymret, når der tales om 'udvikling af Hannerup anlægget' – herunder Hannerup og Fuglsang skov. Et projekt som angiveligt er berammet til start allerede i 2025. Jeg finder det bekymrende, at det omtales som et 'anlæg'. Hannerup og Fuglsang er ikke et 'anlæg'. Der er natur. Hårdt prøvet natur, godt nok. Jeg vil i høj grad henstille til, at der i stedet gøres langt mere for at sikre biodiversiteten i området, end tilfældet er i dag. Jo flere stier og faciliteter man anlægger des færre bliver de i forvejen sparsomme lommer, hvor vildtet kan finde ro til at hvile og yngle. – Det gælder både rørhøgen, grønspætten og grævlingen som snart vil være væk, hvis man fortsætter ad det spor, man følger lige nu. Så stort nej tak til flere stier, faciliteter og arrangementer i området. Arrangementer så som 'Womens Mudrace – Dark edition' hører eksempelvis ingen steder hjemme i dansk natur, hvor horder af prustende og støjende mennesker pløjer sig off road igennem de lommer i skoven, hvor vildtet er gået til ro om aftenen. Det er rigeligt, at mountainbikerne hænger de samme områder i stor fart i dag- og skumringstimerne (hvad de aldrig skulle have haft lov til).</p>	<p>skovene og udlægning af mere urørt skov. I forhold til de grønne arealer ved virksomhederne – så er kommunen i dialog med nogle virksomheder og Business Fredericia herom. Samtidig er der jævnfør "Byernes Natur" fokus på at nye bolig- og erhvervsområder indeholder mere vild natur.</p>
--	--	--

	<p>Til gengæld stort ja tak til at man i stedet investerede i genslyngning af hele Erritsø Bæk. Ikke mindst den østlige del hvor det nuværende forløb ikke kan håndtere de store mængder regnvand, som ledes ned i mosen som følge af klimatilpasningstiltag i Erritsø. Disse bevirker, at store dele af mosen i en god del af året står som permanent sø til skade for naturværdierne og den naturpleje/afgræsning, der foregår i området. Ligeledes bør der gives mere plads til afledning af vandet under Erritsø Mosevej. Der skal meget større rør-dimension til. Lige nu agerer den sparsomme passage som dæmning og skaber hyppige oversvømmelser.</p> <p>Det skrives samtidig om Hannerup-projektet, at alle interessenter vil blive inddraget. – Gælder det også den stille uorganiserede bruger af skoven og mosen? Og gælder det også beboerne i området? Skal vi selv opdage, at I går i gang – eller skriver I til os?</p> <p><i>Rands Fjord...</i></p> <p>Nej!, Der skal absolut ikke åbnes op for kano og kajak sejlads. Området er fuglebeskyttelses område og en vigtig lokalitet for rigtig mange fugle hen over året. Det område skal beskyttes – fremfor at opfinde nye oplevelses-faciliteter. Tænk jer om! Man kan ikke forhandle med havørnen. Hvis den ikke får plads og ro, så er den her ikke mere lige om lidt. Og så har folk ikke noget at se på fra det fine fugletårn.</p> <p><i>Et forslag...</i></p> <p>Ser man på et kort over kommunen, er en meget stor del farvet gråt som signatur for industriområder. Rundt om mange virksomheder ligger der store slåede græs-ørkener. Traditionelt slåede plæner.</p> <p>Der ville kunne hentes rigtig mange kvadratmeter lysåben natur, hvis man gennem dialog med virksomhederne – OG nye lokalplaner for områderne – stillede krav om grøn og naturnær drift med plads til, at den vilde flora, får lov til at brede sig og hjælpes på vej.</p> <p>Gode takter...</p> <p>Når alt dette er sagt, finder jeg det positivt, at man ønsker at fortsætte den linje der er lagt omkring byens natur og alle de gode formidlingsaktiviteter, der finder sted.</p> <p>Mange af intentionerne i strategien er gode. Men der skal skarp prioritering og handling bag. – Og det betyder, at man skal være i stand til reelt at vægte beskyttelse over benyttelse, hver gang der skal træffes beslutninger.</p>	
<p>Lars J. Ankersen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Virkelig flot strategi med dejligt konkrete forslag og principper. Men hvor progressionen og milepæle muligvis kunne fremgå mere tydeligt, medmindre det skal fremgå andetsteds? Man kan godt savne, at det står lysende klart i de politiske strategier, at naturhensyn, bevarelse og genopretning, som minimum er sidestillet med alle andre politiske strategier. Man kunne overveje, om det ikke er på tide, at den får forrang i det beslutningspolitiske hierarki, så bruttotilvæksten af natur stiger, og at andre initiativer, der forhindrer tilvækst, derfor må vige, eller som minimum, så bliver indflettet "natur" tilvækst et krav ved nye anlægsprojekter. • Klimareduktioner (altså, CO2-regnskabet) skal nok lykkes i det omfang, at der jo er konkrete initiativer for kommunale og nationale, teknologiske kneb, der kan skabe reduktioner rent regnskabsteknisk, men det nytter ikke meget, hvis råstofforbruget og arealforbruget stiger til infrastrukturprojekter, som øger vores pladskrævende adfærd, 	<p>I forhold til principperne på side 30 i udkastet – så vil synergier, herunder klima, køling, læ, ro, være en afledt synergi jævnfør målet herom side 29.</p> <p>Og i samme kontekst vil forskønnelse af indfaldsvejene bliver en del af bruttokataloget.</p> <p>I relation til natur og den trafikale kontekst – så vil</p>

	<p>da det nødvendigvis må være på bekostning af noget andet; plads til natur.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Principperne på Side 30 ser rigtig rationelt ud, og det er fortrøstningsfuldt, hvis det er retningslinjer, der konstant er i baghovedet i takt med alle andre politiske beslutningsprincipper. Fredericia midtby er ret behagelig at opholde sig i, men der er stadig plads til mere grønt – ikke blot som pynt – men som integreret del af indretningen. <ul style="list-style-type: none"> ○ Træer køler, skaber læ, ro osv. Krat og mere nuanceret beplantning skaber rum, plads til ophold, og man skal ikke undervurdere det bevægelsesmotoriske bidrag ved underlag, der ikke er flisebelagt og har knivskarpe lige linjer. <ul style="list-style-type: none"> ▪ I nævner selv mere beplantning ved skoler, men er der ikke plads til en principiel beslutning om, at der skal være plads til flere klatretræer, krat, hegn, bakket landskab fremfor asfalteret street-aktiviteter? Det er sikkert driftsmæssigt billigere, men begrænser det motoriske råderum for børn, og børn bruger 6-8 timer om dagen i et miljø, der ikke svarer til de naturlige vilkår, vi ellers vil betegne som natur. Det er en spøjss prioritering, at beplantning og vildere indretning er så fremmed i vores institutioner. ○ "Udviklingen", "fremskridtet", "væksten" støder jeg på som tilbagevendende begreber i andre strategier, som ikke betyder noget særligt konkret, men bliver brugt hyppigt og umiddelbart får lov til at drive processer frem mod meget arealkrævende koncepter. Det er ellers ikke i sig selv selvforklarende naturlove, og naturstrategierne fortjener at komme længere op i beslutningshierarkierne. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Det kan være værd at se på analyser af naturens "økonomiske" værdi, hvis det er det vigtigste incitament til mere prioritering af natur i FKs arealer. Om ikke andet rapporter, der bekræfter, at nærhed til natur er noget af det vigtigste for tilflyttere. • I har beskrevet grønne(og blå) cirkler samt kiler, men man får indtryk af, at naturstrategien i et vist omfang handler om at bevare det eksisterende, hvilket selvfølgelig er utroligt vigtigt og værdifuldt. Og jeg er opmærksom på, at i også beskriver tilvækst, men som nævnt, er det uklart, hvilken hierarkisk prioritet det har at få øget tilvækst af natur. Og som nævnt, er der fortrøstningsfulde idealer for Fredericia midtby, men som er lidt sværere at få øje på uden for "kilerne". Skyldes det monstro, at "natur" er noget vi tager hen til, opholder os i i en periode, og så tager vi bilen tilbage langs asfalt- og betonkorridorerne til vores 1000 kvm matrikel med dobbeltcarport, et par ikke-hjemmehørende frugttræer i baghaven og hver sin legeplads til vores 2,3 børn? <ul style="list-style-type: none"> ○ Kunne det inddrages retorisk i strategien, at naturen i Fredericia er et uomgængeligt vilkår, som vi bygger vores hverdagsliv ind i. For lige nu er det jo i praksis omvendt, er det ikke? ○ I sin tid, da jeg cyklede langs Fredericiavej til arbejde, var der meget langt mellem de naturlige læhegn - altså træer, feks, langs markerne. Det giver ellers ly og læ, som er tiltrængt i takt med heftigere vejrforhold. ○ Er det også inkluderet i jeres indsats, at beplantning kan bidrage til trafikale formål? Landeveje med træ-korridorer køler og kræver umiddelbart lavere fart pga sigtbarhed osv. Hvordan bruges beplantning proaktivt til trafikal indretning, hvor vi tilsyneladende har en fælles forståelse af, at det må være rigtigt og værdifuldt, hvis tempoet var lavere i forhold til klima, støj, trafiksikkerhed, lyst til at tage cyklen, tryk for børn osv. • Jeg kan ikke helt gennemskue, hvordan kampen står mellem andre prioriteringer i kommunen, hvor motorvej, tredje motorvejsbro, godslogistikknudepunkt, havneområder, erhvervsudvikling umiddelbart får den plads, den kræver, hvilket er politiske beslutninger. Får naturen tilsvarende plads? 	<p>muligheder heri bliver vurderet i de respektive afdelinger og efterfølgende indgå i bruttokataloget.</p>
--	--	---

- Jeg kan se, at 10 % er skov (DST skriver 12%), og I skriver, at 9% er §3-"natur". Har I en arealfordelings-oversigt mellem det bebyggede kommuneareal og resten, herunder fordeling til forskellige typer af grønne arealer? Og måske også en prognose for arealfordeling på nogle milepæle? (2025, 2030, 2040, 2050?)
- Stilles der krav til virksomheder, der etablerer sig, udvider deres arealer eller generelt vælger at fylde mere, at de skal sikre "naturhensyn" på egen matrikel? Vil FK indføre det som fundamentalt princip?
- Støjmur på Fredericia Havn, etagebyggerier, lillebæltsbroer (indsats for at tiltrække end tredje) plus det løse af store industribygninger hører man sjældent de store bølgeskulp over, hvor meget de fylder i landskabet og udsigten i naturen/det offentlige rum. Hvis der kan findes plads til så store betonkonstruktioner i den skala, er det lige før, der kan findes plads til en vindmølle på havnen eller i Lillebælt, da det umuligt kan fylde mere end hvad der ellers er eksempler på.
Naturhensyn som flere træer, beplantning over det hele, flettet ind hvor de kan, burde umiddelbart ikke være særligt kontroversielt.
- I nævner enkelte cykelruter, men bør det ikke inddrages som et fundamentalt princip, så, under naturstrategi, at der generelt prioriteres infrastruktur i Fredericia til transportformer, der fylder mindst, kræver mindst plads, får folk ud af bilerne og ned i kroppen og uden for kabinen og dermed også tættere på de naturlige vilkår, som strategien vel handler om, at vi skal gøre, hvad vi kan for at beskytte? Hvis der dedikeres principiell prioritering af de andre transportformer end individuel bilisme i byudviklingen- så kræver det ikke så meget plads - som skal tages fra noget andet. Som natur.
 - Det kræver blandt andet samarbejde med de andre kommuner i Trekantområdet, som jo har et narrativ, der kredser om en "grøn storby". Mig bekendt er der dedikeret forholdsvis store administrative ressourcer til at udvide vejnettet, etablere mere asfalt – herunder motorvejsudvidelser og tredje lillebæltsbro, blot for at nævne et par eksempler. Er der et samarbejde om rent bogstaveligt at gøre Trekantområdet og de respektive kommuner mere "grønne", altså øge mængden af beplantninger, så der opstår korridorer på tværs? Så vidt jeg kan se, er det mest åbenlyse og tydelige, som binder Trekantområdets kommuner sammen er motorvejene.
 - Man kan godt blive bekymret for, når der foregår så fine initiativer for naturhensyn og opretning i én ende af embedsværket, og i den anden æder byggeudvidelser initiativerne op. Derfor er det også relevant, om I har indsigt i overblik/kortlægning over progressionen af mere natur? Meget gerne sammenlignet med progressionen af bebyggede arealer.
 - Samarbejde med Vejle om cykelsti, der forbinder VK og FK og afhængigt af ambitionsniveau så langt som muligt på begge sider af den. Indrammet af naturlige bræmmer, som ikke er asfalteret.

Fordeling af areal i Fredericia Kommune, 2021. (Langt størstedelen er bebygget med vej, hus, monokultur osv.)
<https://www.statistikbanken.dk/statbank5a/selectvarval/saveselections.asp>